

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ

«ΔΙΑΖΩΜΑ»

Τρίτη 13 Ιανουάριου 2015

Σήμερα, **Τρίτη 13 Ιανουάριου 2015**, στο επί της οδού Μπουμπουλίνας 30, γραφείο του Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ», έγινε συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Παρόντες ήσαν:

Σταύρος Μπένος, πρόεδρος,

Πέτρος Θέμελης, αντιπρόεδρος,

Βασίλης Λαμπρινουδάκης, γενικός γραμματέας,

Γιώργος Κουρουπός, ταμίας,

Χρήστος Λάζος, μέλος,

Κωνσταντίνος Μπολέτης, μέλος,

Τέτη Χατζηνικολάου, μέλος.

Επίσης, στη συνεδρίαση παρευρέθηκαν τα αναπληρωματικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, κ.κ. Βασίλειος Χανδακάς και Γιώργος Γιαμαρέλος, καθώς και τα μέλη της Ελεγκτικής Επιτροπής, κ.κ. Γιώργος Σκεπαθιανός και Βασίλης Μαυριδόγλου. Τέλος, τη συνεδρίαση παρακολούθησαν οι κ.κ. Βάσια Χατζηγιαννάκη, Carmen Granito, Ασημίνα Λυμπέρη, μεταπτυχιακές φοιτήτριες, Δημήτρης Διαμαντόπουλος, αρχιτέκτων – πολεοδόμος και μέλος του «ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ», Μαρία Μίχα, νομικός και επίτιμο μέλος του «ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ», Εύη Παπαντωνοπούλου, νομικός και μέλος του σωματείου και Λεοντάρης Λεωνίδας, αρχιτέκτων – μηχανικός στην Νικόπολη.

Μετά τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου ακολούθησε η καθιερωμένη κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας του «ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ». Το φλουρί της πίτας που αντιστοιχούσε στο ποσό των 1.000 ευρώ κέρδισε η κα Μαρία Ρουμανά, στέλεχος του «ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ», η οποία αποφάσισε να διαθέσει το ποσό για την ενίσχυση του κουμπαρά του αρχαίου θεάτρου της Κασσώπης.

1. Ενημέρωση για τις εργασίες που πραγματοποιήθηκαν το έτος 2014 στο αρχαίο θέατρο της Πλατιάνας, καθώς και για τη μελέτη αποκατάστασης που εκπονήθηκε

Ο πρόεδρος του σωματείου, κος Σταύρος Μπένος, ενημέρωσε τα μέλη του συμβουλίου ότι η προϊσταμένη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ηλείας, κα Γεωργία Χατζή-Σπηλιοπούλου απέστειλε ενημερωτικό σημείωμα στο «ΔΙΑΖΩΜΑ» για τις εργασίες που εκπονήθηκαν στο αρχαίο θέατρο της Πλατιάνας το 2014, καθώς και για τη μελέτη αποκατάστασης που εκπονήθηκε από την αρχιτέκτονα – μηχανικό, κα Μαρία Μαγνήσαλη (βλ. Επισυναπτόμενο 1^ο).

«Το παραπάνω δελτίο τύπου, συνέχισε ο κος Μπένος, αναρτήθηκε ήδη στο site του «ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ. Η μελέτη έχει πια ολοκληρωθεί και θα οδεύσει προς έγκριση από το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο».

Τα μέλη του συμβουλίου εξέφρασαν την ευαρέσκειά τους για την εξέλιξη αυτή.

2. Ενημέρωση για την πρόταση της κας Χατζηγιαννάκη Βάσιας για την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας από τους κ.κ. Βάσια Χατζηγιαννάκη, Carmen Granito και Ασημίνα Λυμπέρη με θέμα: «ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΕΙΡΑΣ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΓΙΑ ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΘΕΑΤΡΑ -ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ» στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών (MA) in Heritage Management του Πανεπιστημίου του Κεντ, σε συνεργασία με το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Ο κος Σταύρος Μπένος ενημέρωσε τα μέλη του συμβουλίου ότι σε συνέχεια μιας διάλεξης που είχε δώσει ο ίδιος στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (MA) in Heritage Management (Πανεπιστήμιο του Κεντ / Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών), αλλά και της ιδέας του για την παραγωγή σειράς ντοκιμαντέρ σχετικά με τους αρχαίους χώρους θέασης και ακρόασης, προτείνεται από τρεις μεταπτυχιακές φοιτήτριες του προγράμματος, τις κ.κ. Βάσια Χατζηγιαννάκη, Carmen Granito και Ασημίνα Λυμπέρη η εκπόνηση μεταπτυχιακής εργασίας με θέμα: «ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΕΙΡΑΣ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΓΙΑ ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΘΕΑΤΡΑ -ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ».

Οι κ.κ. Βάσια Χατζηγιαννάκη, Carmen Granito και Ασημίνα Λυμπέρη αναφέρουν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα σε σημείωμα που απέστειλαν προς το σωματείο (βλ. Επισυναπτόμενο 2^ο):

«Στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού προγράμματος του Πανεπιστημίου του Κεντ και του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, MA in Heritage Management, θα θέλαμε να υποβάλουμε την ακόλουθη πρόταση:

Βασιζόμενοι στην αρχική ιδέα του Προέδρου του «Διαζώματος», κ. Σταύρου Μπένου για την παραγωγή σειράς ντοκιμαντέρ σχετικά με τους αρχαίους χώρους θέασης και ακρόασης, θα θέλαμε να συνεργαστούμε με το «Διάζωμα» για τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου επιχειρηματικού σχεδίου.

Στόχος της πτυχιακής εργασίας είναι να δημιουργηθεί ένας φάκελος που να περιέχει το επιχειρησιακό πλάνο για τις ανάγκες μιας κινηματογραφικής παραγωγής υψηλών προδιαγραφών με στόχο το παγκόσμιο κοινό. Η εν λόγω παραγωγή θα συμπεριλαμβάνει τη ψηφιοποίηση και τρισδιάστατη αναπαράσταση των κυριότερων θεάτρων. Κάθε επεισόδιο θα έχει διάρκεια 60'.

Ο φάκελος αυτός θα εμπεριέχει, επίσης, τη στρατηγική μάρκετινγκ, προώθησης και χρήσης της παραγωγής τόσο σε εθνικό, όσο και σε διεθνές επίπεδο. Απώτερος στόχος του φακέλου αυτού είναι να μπορεί να κατατεθεί για χρηματοδότηση σε σχετικούς φορείς στην Ελλάδα, αλλά και το εξωτερικό.

Περιεχόμενα επιχειρηματικού σχεδίου:

1. Παραγωγή

- ✓ Έρευνα αγοράς
- ✓ Ανάπτυξη σκελετού σεναρίου
- ✓ Τεχνικά μέσα
- ✓ Συντελεστές
- ✓ Κόστος παραγωγής
- ✓ Χρονοδιάγραμμα.

2. Πλάνο Μάρκετινγκ

Το πλάνο μάρκετινγκ είναι απαραίτητο στην περίπτωση που το «Διάζωμα» θα ενδιαφερθεί να εκμεταλλευτεί εμπορικά τη σειρά ντοκιμαντέρ με στόχο αγορές του εξωτερικού. Ταυτόχρονα είναι χρήσιμο για την στρατηγική διανομή και προώθησή του, εντός της Ελλάδας.

3. Χρηματοδότηση- Συνέργειες

- ✓ Έρευνα και κατηγοριοποίηση των πιθανών πηγών χρηματοδότησης της παραγωγής και χρηματοδότησης του σχεδίου μάρκετινγκ.
- ✓ Έρευνα και κατηγοριοποίηση των πιθανών συνεργασιών.

4. Χρήσεις στην Ελλάδα

1. Το «Διάζωμα» θα μπορεί να προσφέρει τις τρισδιάστατες αναπαραστάσεις των θεάτρων δωρεάν στα μουσεία των περιοχών, ως αυτόνομα βίντεο για εκπαιδευτική χρήση στους επισκέπτες και στους σχετικούς ιστοτόπους.
2. Με την κινηματογράφηση των θεάτρων εξασφαλίζουμε την ακριβή ψηφιοποίησή τους, άρα και τη διατήρησή τους στο πέρασμα του χρόνου.
3. Υπάρχει δυνατότητα από κάθε επεισόδιο να δημιουργηθεί μια πιο σύντομη εκδοχή, προσαρμοσμένη για τα παιδιά του δημοτικού/γυμνασίου. Αυτές οι εκδοχές μπορούν να διανεμηθούν δωρεάν από το Διάζωμα στα ελληνικά σχολεία.»

Οι κ.κ. Χατζηγιαννάκη, Granito και Λυμπέρη ανέφεραν, επίσης, ότι η εκπόνηση της εργασίας αυτής θα μπορεί να ξεκινήσει από το Μάιο του 2015 και ζήτησαν από το Διοικητικό Συμβούλιο τον ορισμό ενός μέλους του συμβουλίου ως επιβλέποντος της εργασίας τους.

Στη συνέχεια εξήγησαν ότι ο αριθμός των δώδεκα επεισοδίων δεν επελέγη τυχαία, αλλά αντιστοιχεί σε ένα ντοκιμαντέρ για κάθε μια από τις δώδεκα Περιφέρειες της Ελλάδας. Τέλος, ανέφεραν ότι τα ντοκιμαντέρ θα απευθύνονται σε τρεις κατηγορίες κοινού:

1. τοπικές κοινωνίες,
2. το διεθνές κοινό,
3. τα παιδιά.

Σε συνέχεια των ανωτέρω το λόγο έλαβε ο κος Γιώργος Κουρουπός, ταμίας του «ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ», ο οποίος τόνισε ότι παραγωγός των ντοκιμαντέρ θα πρέπει να είναι το «ΔΙΑΖΩΜΑ» και ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στα πνευματικά δικαιώματα.

Τα μέλη του συμβουλίου εξέφρασαν την ευαρέσκειά τους για την παραπάνω πρόταση και μετά από συζήτηση αποφάσισαν τα εξής:

1. να αποδεχθούν ομόφωνα την πρόταση των κ.κ. Χατζηγιαννάκη, Granito και Λυμπέρη,
2. να επανέλθει το θέμα σε επόμενη συνεδρίασή τους, όταν οι κ.κ. Χατζηγιαννάκη, Granito και Λυμπέρη θα έχουν καταθέσει υπ' όψιν τους μια πιο ολοκληρωμένη πρόταση,

3. να ορίσουν τον κ.κ. Βασίλη Λαμπρινουδάκη, γενικό γραμματέα του «ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ» και Ομότιμο Καθηγητή Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών ως επιβλέποντα της παραπάνω πτυχιακής εργασίας.

4.

3. **Ενημέρωση για την ανάθεση της γεωφυσικής διασκόπησης με σκοπό την ανίχνευση και χαρτογράφηση θαμμένων λείψανων του θεάτρου της αρχαίας Αμφιπόλεως στο Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Γεωφυσικής του Α.Π.Θ. και τον καθηγητή Γρηγόρη Ν. Τσόκα με κόστος ανάθεσης τις 7000,00 ευρώ (μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.) (Συν. 3).**

Ο πρόεδρος, κος Σταύρος Μπένος αρχικά υπενθύμισε στα μέλη του συμβουλίου ότι ολοκληρώνεται η απαλλοτρίωση υπέρ του Δημοσίου του ακινήτου εντός του οποίου βρίσκεται το αρχαίο θέατρο της Αμφίπολης και ότι το κόστος της θα καλυφθεί από το σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ». Στο σημείο αυτό ο κος Μπένος ευχαρίστησε την κα Μαρία Μίχα, δικηγόρο και επίτιμο μέλος του «ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ» για τη συμβολή της ως εκπροσώπου του σωματείου στην ολοκλήρωση των διαδικασιών της απαλλοτρίωσης.

Εν συνεχεία ενημέρωσε τα μέλη ότι η Περιφερειακή Ενότητα Σερρών, μετά από διαβουλεύσεις που είχε με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Σερρών και την προϊσταμένη της Εφορείας, κα Κατερίνα Περιστερή, πρόκειται να αναθέσει τη γεωφυσική διασκόπηση με σκοπό την ανίχνευση και χαρτογράφηση θαμμένων λείψανων του θεάτρου της αρχαίας Αμφιπόλεως στο Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Γεωφυσικής του Α.Π.Θ. και στον καθηγητή Γρηγόρη Ν. Τσόκα (βλ. Επισυναπτόμενο 3^ο).

Ο κος Μπένος ανέφερε, επίσης, ότι το κόστος ανάθεσης της γεωφυσικής έρευνας, το οποίο θα ανέλθει στις 7.000,00 ευρώ (μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.), θα διατεθεί μέσω Προγραμματικής Σύμβασης που θα συνυπογραφεί από το Υπουργείο Πολιτισμού και την Περιφερειακή Ενότητα Σερρών.

Στο σημείο αυτό ο κος Πέτρος Θέμελης, αντιπρόεδρος του σωματείου και Ομότιμος Καθηγητής Αρχαιολογίας, εξέφρασε την άποψή του ότι η γεωφυσική διασκόπηση, η οποία θα επιβεβαίωνε την ύπαρξη ή μη του θεάτρου στη θέση αυτή, έπρεπε να έχει προηγηθεί χρονικά της απαλλοτρίωσης.

Ο κος Μπένος ανέφερε ότι είχε ήδη πραγματοποιηθεί δοκιμαστική τομή από τον αείμνηστο Δ. Λαζαρίδη, η οποία είχε δείξει την ύπαρξη του θεάτρου στο σημείο αυτό.

Τέλος, ο κος Βασίλης Λαμπρινουδάκης επισήμανε ότι η διασκόπηση θα είναι πολύ χρήσιμη, καθώς μπορεί να βοηθήσει την ανασκαφή και να δείξει τα σημεία στα οποία θα πρέπει να εστιασθεί η ανασκαφή.

4. Παρουσίαση δύο χορηγικών φακέλων στο πλαίσιο της Πολιτιστικής Διαδρομής των αρχαίων θεάτρων της Ηλείου, τους οποίους εκπόνησε η Εφορεία Αρχαιοτήτων Πρέβεζας:

A. ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ Α' ΚΑΙ ΤΟ ΚΤΙΡΙΟ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΣΤΟΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΝΙΚΟΠΟΛΗΣ (Συν. 4),

B. ΓΙΑ ΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΤΗΣ ΝΙΚΟΠΟΛΗΣ (Συν. 5).

Ο πρόεδρος του συμβουλίου, κος Σταύρος Μπένος ενημέρωσε τα μέλη ότι, στο πλαίσιο του Χορηγικού Φακέλου που έχει συνταχθεί για τις ανάγκες της Πολιτιστικής Διαδρομής στα αρχαία θέατρα της Ηλείου, απαιτείται η ανάθεση από το σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ» επιπλέον δύο μελετών: α. για την πρόσβαση Α' και το κτίριο υποδοχής στον αρχαιολογικό χώρο της Νικόπολης και β. για το στάδιο της Νικόπολης, προκειμένου να μη «ναυαγήσει» η υλοποίηση του προγράμματος.

Εν συνεχεία, ο κος Μπένος έδωσε το λόγο στον κο Λεοντάρη Λεωνίδα, αρχιτέκτονα – μηχανικό, ο οποίος παρουσίασε εκ μέρους της Εφορείας Αρχαιοτήτων Πρεβέζης τους χορηγικούς φακέλους για την πρόσβαση Α' και το κτίριο υποδοχής στον αρχαιολογικό χώρο της Νικόπολης, καθώς και για το στάδιο της Νικόπολης.

Αρχικά, ο κος Λεοντάρης περιέγραψε το χορηγικό φάκελο για την πρόσβαση Α' και το κτίριο υποδοχής στον αρχαιολογικό χώρο της Νικόπολης (Επισ. 4), τον οποίο εκπόνησε ο ίδιος σε συνεργασία με την Προϊσταμένη της Εφορείας, κα Ανθή Αγγέλη.

Πιο συγκεκριμένα ο κος Λεοντάρης ανέφερε ότι κατά το έτος 2006 εκπονήθηκε από την Επιστημονική Επιτροπή Νικόπολης η *Μελέτη Συνολικής Ανάδειξης του Αρχαιολογικού Χώρου Νικόπολης (Master Plan)*, η οποία αποτελεί ένα στρατηγικό σχέδιο για την προστασία, ανάδειξη και ανάπτυξη της αρχαίας Νικόπολης και ότι η μελέτη εγκρίθηκε από το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο και τα αρμόδια όργανα του Υπουργείου Πολιτισμού το έτος 2007.

«Σε αυτή την εγκεκριμένη πρόταση για την ανάδειξη και διαχείριση του αρχαιολογικού χώρου της Νικόπολης, συνέχισε ο κος Λεοντάρης, προτείνεται η διαμόρφωση τεσσάρων σημείων πρόσβασης στο χώρο και τα μνημεία του, εκ των οποίων το κύριο – αποκαλούμενο ως Πρόσβαση Α – χωροθετείται στα βόρεια της περιτειχισμένης ρωμαϊκής πόλης και προβλέπει την κατασκευή χώρου στάθμευσης οχημάτων και κτιρίου υποδοχής. Σύμφωνα με το πνεύμα της μελέτης, η Πρόσβαση Α θεωρείται βασική προτεραιότητα για την εξασφάλιση σύγχρονων υποδομών στο αρχαιολογικό πάρκο της Νικόπολης, παρέχοντας παράλληλα τη δυνατότητα για ευκολότερη διαχείριση του εκτεταμένου ερειπιώνα.

Δεδομένων των εγκεκριμένων μελετών «Αρχιτεκτονική Προμελέτη Κτιριακών Έργων και Χώρων Πρόσβασης» και «Στατική Προμελέτη», για την υλοποίηση του έργου διαμόρφωσης της Πρόσβασης Α' στον αρχαιολογικό χώρο της Νικόπολης και την κατασκευή των απαιτούμενων κτιριακών εγκαταστάσεων κρίνονται ως αναγκαίες οι παρακάτω μελέτες εφαρμογής:

- Οριστική Αρχιτεκτονική μελέτη και μελέτη εφαρμογής για την διαμόρφωση της Πρόσβασης Α στον αρχαιολογικό χώρο της Νικόπολης και την κατασκευή του κτιριακού συγκροτήματος υποδοχής.....50.000,00 €
 - Στατική μελέτη για το κτιριακό συγκρότημα υποδοχής της Πρόσβασης..... 30.000,00 €
 - Μελέτη ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων και πυροπροστασίας14.000,00 €
 - Γεωλογική μελέτη.....6.000,00 €
- ΣΥΝΟΛΟ.....100.000,00 €»**

Εν συνεχεία, ο κος Λεοντάρης, απαντώντας σε σχετική ερώτηση του κου Μπένου, ανέφερε ότι υπάρχει ήδη προμελέτη για τη διαμόρφωση της πρόσβασης Α', η οποία μάλιστα εγκρίθηκε από το Κ.Α.Σ. το 2010.

Επίσης, ο παριστάμενος στο συμβούλιο, κος Δημήτρης Διαμαντόπουλος, αρχιτέκτων – πολεοδόμος επισήμανε ότι το όλο έργο θα πρέπει να προσαρμοστεί στα νέα δεδομένα της Πολιτιστικής Διαδρομής στα αρχαία θέατρα της Ηπείρου.

Τα μέλη του συμβουλίου, μετά από εκτενή συζήτηση, επισήμαναν ότι το κόστος της ανάθεσης των παραπάνω μελετών είναι μεγάλο και συμφώνησαν να επανεξετάσουν το θέμα σε επόμενο συμβούλιο, παρουσία του μελετητή που έχει εκπονήσει και την αντίστοιχη προμελέτη, κου Άγη Οικονομίδα.

Αμέσως μετά, ο κος Λεοντάρης περιέγραψε το χορηγικό φάκελο για το στάδιο της Νικόπολης (Επισ. 5), τον οποίο εκπόνησαν ο ίδιος, ο αρχαιολόγος, κος Παυλίδης Στρατής και η Προϊσταμένη της Εφορείας, κα Ανθή Αγγέλη.

Ο κος Λεοντάρης ανέφερε τα εξής:

«Το Στάδιο της Νικόπολης, όπως και τα περισσότερα οικοδομήματα του ιερού άλσους, κατασκευάστηκαν με κοινό οικοδομικό πρόγραμμα, σύγχρονο της ίδρυσης της πόλης, καθώς και πριν την τέλεση των πρώτων νέων Ακτίων, δηλαδή στα χρόνια μεταξύ 29-27 π.Χ. Το μνημείο έπεσε θύμα συστηματικής λιθολόγησης ανά τους αιώνες, αποτελώντας μία διαχρονική, πλούσια σε οικοδομικό υλικό, πηγή και η λιθαρπαγή των ασβεστολιθικών λιθοπλίνθων και εδωλίων, σχεδόν στο σύνολό τους, επέδρασε με τον πιο βίαιο και επιβαρυντικό τρόπο στη συνοχή της κατασκευής, προκαλώντας καταρρεύσεις τοιχοποιιών και θόλων.

Κατά την τελευταία εικοσαετία, στο Στάδιο της Νικόπολης εκτελέστηκαν εργασίες αποψιλώσεων, διερευνητικές ανασκαφικές τομές, τοπογραφικές και αρχιτεκτονικές αποτυπώσεις, ενώ στο πλαίσιο του Γ' Κ.Π.Σ. κατασκευάστηκε από την Επιτροπή Αποκατάστασης και Ανάδειξης Μνημείων Νικόπολης διαδρομή επισκεπτών στην ανατολική σφενδόνη του μνημείου και διαμορφώθηκε ο περιβάλλον χώρος του στο σημείο αυτό.

Το μνημείο εφάπτεται στα νοτιοανατολικά όρια του σύγχρονου οικισμού της Νικόπολης. Αυτός είναι και ο κύριος λόγος της κατάτμησης των ιδιοκτησιών στη βόρεια πλευρά του σε μικρά οικόπεδα. Αν και όπως δείχνει η διανομή τα βόρεια οικόπεδα προορίζονταν για οικοδόμηση, δεν έχουν ανεγερθεί κτίσματα σε αυτά. Παρόλα αυτά η γειτνίαση του μνημείου με τον σύγχρονο οικισμό δημιουργεί μία σχέση αλληλεπίδρασης, η οποία πρέπει να ληφθεί υπόψη στη σύνταξη των προτάσεων διαμόρφωσης των προσβάσεων και του περιβάλλοντα χώρου του μνημείου.

Το Στάδιο πλήττεται από έντονα φαινόμενα αποσάθρωσης των κονιαμάτων των τοιχοποιιών, κατάρρευσης τμημάτων τοιχοδομής, διακοπής της συνοχής σε τμήματα των τοιχοποιιών του και έντονης εισροής ομβρίων εντός του μνημείου. Για το λόγο αυτό το εγχείρημα της αποκάλυψής του από τις διαχρονικές επιχώσεις και η αποκατάστασή του με στόχο την απόδοσή του στο κοινό πρέπει να υπακούει σε ένα γενικό σχέδιο επεμβάσεων και αποχωματώσεων, ένα πλαίσιο δηλαδή το οποίο θα καθορίζει το στρατηγικό στόχο των επεμβάσεων και τη γενική μορφή τους σε συνδυασμό με την επίλυση επιμέρους σημαντικών προβλημάτων, όπως για παράδειγμα το ιδιοκτησιακό καθεστώς.

Οι απαιτούμενες μελέτες είναι οι εξής:

I. Τοπογραφική αποτύπωση και εκπόνηση κτηματογραφικών διαγραμμάτων Σταδίου Νικόπολης.

II. Αρχιτεκτονική μελέτη συνολικής ανάδειξης και αποκατάστασης Σταδίου Νικόπολης.

Σε αυτήν θα περιλαμβάνονται:

- α) Συμπλήρωση των σχεδίων τεκμηρίωσης της υπάρχουσας κατάστασης (κάτοψη - τομές - όψεις) ή όπου απαιτείται η εκπόνηση νέων.*
- β) Φωτογραφική τεκμηρίωση του μνημείου και δημιουργία οργανωμένου φωτογραφικού αρχείου που να το περιγράφει.*
- γ) Εκπόνηση σχεδίων παθολογίας υπάρχουσας κατάστασης.*
- δ) Πρόταση συνολικής ανάδειξης και αποκατάστασης του μνημείου, στα οποία θα περιγράφονται τα απαιτούμενα σημεία αποχρωματώσεων, επέμβασης συντήρησης τοιχοποιιών, σχεδιαγράμματα κίνησης επισκεπτών, χώρος και τρόπος τοποθέτησης αρχιτεκτονικών μελών, χώρος τοποθέτησης αρχαίου οικοδομικού υλικού κλπ.*
- ε) Πρόταση για τις απαιτούμενες απαλλοτριώσεις περιμετρικά του Σταδίου.*
- στ) Πρόταση για την οργάνωση του εργοταξίου.*
- ζ) Αναλυτικός προϋπολογισμός για την υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου της μελέτης.*

III. Γεωλογική Μελέτη και μελέτη για τη λήψη προσωρινών μέτρων διευθέτησης ομβρίων στο Στάδιο Νικόπολης.

IV. Ανάλυση αρχαίων λίθων και κονιαμάτων και πρόταση συμβατών υλικών και κονιαμάτων επέμβασης.

Το κόστος των μελετών (συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. 23%) προϋπολογίζεται ως εξής:

<i>• Τοπογραφική αποτύπωση και εκπόνηση κτηματογραφικών διαγραμμάτων Σταδίου Νικόπολης.....</i>	<i>15.000,00 €</i>
<i>• Αρχιτεκτονική μελέτη συνολικής ανάδειξης και αποκατάστασης Σταδίου Νικόπολης.....</i>	<i>30.000,00 €</i>
<i>• Γεωλογική μελέτη και μελέτη για τη λήψη προσωρινών μέτρων διευθέτησης ομβρίων στο Στάδιο Νικόπολης.....</i>	<i>7.000,00 €</i>
<i>• Ανάλυση αρχαίων λίθων και κονιαμάτων και πρόταση συμβατών υλικών και κονιαμάτων επέμβασης.....</i>	<i>3.000,00 €</i>
<i>ΣΥΝΟΛΟ.....</i>	<i>55.000,00 €</i>

Τα μέλη του συμβουλίου συνεχάρησαν το μελετητή για την ποιότητα της δουλειάς του ίδιου, αλλά και των συνεργατών του. Στο σημείο αυτό ο κος Θέμελης επισήμανε ότι θα πρέπει να πραγματοποιηθεί και η ανασκαφή του μνημείου.

Ακολούθησε εκτενής συζήτηση, κατά τη διάρκεια της οποίας τα μέλη αποδέχθηκαν το χορηγικό φάκελο του σταδίου της Νικόπολης, με προϋπολογισμό 55.000,00 €.

- 5. Ενημέρωση από τον πρόεδρο, κο Σταύρο Μπένο για την πρόταση συνεργασίας «ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ» με το Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ» του Τμήματος Αρχιτεκτόνων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και τους καθηγητές κ.κ. Αλεξάνδρα Αλεξοπούλου (Διευθύντρια του Δ.Π.Μ.Σ. - Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του τμήματος) και Γιώργο Καραδέδο (Αναπληρωτή Καθηγητή του τμήματος).**

Ο πρόεδρος ενημέρωσε τα μέλη ότι οι καθηγητές κ.κ. Αλεξάνδρα Αλεξοπούλου (Διευθύντρια του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ» του Τμήματος Αρχιτεκτόνων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του τμήματος) και Γιώργος Καραδέδος (Αναπληρωτής Καθηγητής του τμήματος) προτείνουν την ανάπτυξη συνεργασίας μεταξύ του παραπάνω προγράμματος και του «ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ».

Η προτεινόμενη συνεργασία θα έχει ως αντικείμενο την εκπόνηση μελετών αποκατάστασης για αρχαία θέατρα από αρχιτέκτονες – φοιτητές του παραπάνω προγράμματος, τις οποίες πρόκειται να αναθέσει το σωματείο. «Οι κ.κ. Καραδέδος και Αλεξοπούλου, συνέχισε ο κος Μπένος, *προτίθενται να αναλάβουν εθελοντικά την επιστημονική επίβλεψη των μελετών*».

Τα μέλη του συμβουλίου εξέφρασαν την ευαρέσκειά τους για την παραπάνω πρόταση, ευχαρίστησαν θερμά τους κ.κ. Καραδέδο και Αλεξοπούλου και αποδέχθηκαν ομόφωνα την πρόταση συνεργασίας μεταξύ του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ» και του «ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ». Τέλος, εξουσιοδότησαν τον πρόεδρο να συνεχίσει τις διαβουλεύσεις με τους κ.κ. Αλεξάνδρα Αλεξοπούλου και Γιώργο Καραδέδο, με στόχο την υλοποίηση της παραπάνω συνεργασίας.

6. Πρόταση για την παραγωγή τρισδιάστατων απεικονίσεων για το Ασκληπιείο της Επιδαύρου και την αρχαία Μεσσήνη από τον κο Φρέγκογλου Ευδόκιμο, ο οποίος από 01 Ιανουαρίου 2015 απασχολείται στο «ΔΙΑΖΩΜΑ».

Ο πρόεδρος υπενθύμισε στα μέλη του συμβουλίου ότι ο κος Ευδόκιμος Φρέγκογλου εργάζεται από 01-01-2015 στο «ΔΙΑΖΩΜΑ» μέσω του προγράμματος “VODAFONE: WORLD OF DIFFERENCE” και πρότεινε στα μέλη τον παρακάτω προγραμματισμό εργασιών για τον κο Φρέγκογλου:

1. δημιουργία τρισδιάστατων απεικονίσεων για τα αρχαία θέατρα,
2. δημιουργία ψηφιακών ξεναγήσεων μέσω «έξυπνων» κινητών τηλεφώνων,
3. δημιουργία «ψηφιακού αποθέματος» για τα αρχαία θέατρα (φωτογραφίες – video, βάσεις δεδομένων με πληροφορίες που αφορούν τα αρχαία θέατρα),
4. ανάπτυξη ψηφιακών εφαρμογών στο πλαίσιο της συνεργασίας του «ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ» με τα Εταιρικά Μέλη.

Πιο συγκεκριμένα, ο κος Μπένος πρότεινε να ξεκινήσει ο κος Φρέγκογλου αναπτύσσοντας τις τρισδιάστατες απεικονίσεις για τους αρχαιολογικούς χώρους της Επιδαύρου και της Μεσσήνης, με επιστημονικό υλικό που θα διαθέσουν οι καθηγητές κ.κ. Πέτρος Θέμελης και Βασίλης Λαμπρινουδάκης.

Τα μέλη του συμβουλίου εξέφρασαν την ευαρέσκειά τους και ενέκριναν ομόφωνα το πρόγραμμα εργασιών του κου Φρέγκογλου.

7. Συζήτηση των προτάσεων του κου Μίνωα Μαϊστρου για τις μελέτες που απαιτούνται με στόχο τον ηλεκτροφωτισμό του αρχαιολογικού χώρου της αρχαίας Μεσσήνης (Συν. 6).

Ο κος Μπένος ενημέρωσε τα μέλη του συμβουλίου ότι ο κος Μίνωας Μαΐστρος, ηλεκτρολόγος-μηχανικός, υπέβαλε ένα υπόμνημα στο «ΔΙΑΖΩΜΑ» (βλ. Επισυναπτόμενο 6^ο), στο οποίο περιγράφει τις προτάσεις του για τον ηλεκτροφωτισμό του αρχαιολογικού χώρου της αρχαίας Μεσσήνης.

Εν συνεχεία, ο κος Μπένος έδωσε το λόγο στον κο Μαΐστρο, προκειμένου να περιγράψει ο ίδιος τις προτάσεις του.

Ο κος Μαΐστρος ανέφερε αρχικά ότι ο ηλεκτροφωτισμός του αρχαιολογικού χώρου της αρχαίας Μεσσήνης είναι απαραίτητος και λόγους ασφάλειας του χώρου.

Αμέσως μετά, ο κος Μαΐστρος απαρίθμησε τα απαιτούμενα για τον ηλεκτροφωτισμό του χώρου:

- 1.1 Ηλεκτροφωτισμός των μνημείων που ήδη αναστηλώθηκαν ή/και συνεχίζεται η αναστήλωσή τους, καθώς και ο συστηματικός φωτισμός οδύσεων γύρω από αυτά.
- 1.2 Επαρκής ηλεκτρική τροφοδοσία για τις ανάγκες των εκδηλώσεων. Η ηλεκτρική τροφοδοσία θα καλύπτει το επίπεδο των «τυπικών» εκδηλώσεων. Σε περίπτωση υψηλών απαιτήσεων σε ηλεκτρική ενέργεια, αυτές θα πρέπει να καλύπτονται από «κινητές» μονάδες.
- 1.3 Συνολική «τακτοποίηση» των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων διανομής ηλεκτρικού ρεύματος σε όλο τον αρχαιολογικό χώρο, ώστε να καλύψει τόσο τις τρέχουσες όσο και τις μελλοντικές (στο βαθμό του εφικτού) ανάγκες του.
- 1.4 Εγκατάσταση κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης για την επιτήρηση του χώρου και μεγαφωνικού συστήματος αγγελιών.
- 1.5 Κατάλληλος σχεδιασμός για την υλοποίηση του Έργου σε Φάσεις ανάλογα με τις επιθυμίες και τις δυνατότητες του Κυρίου του Έργου.

Ακολούθως, ανέφερε και τις προβλεπόμενες μελέτες:

1. Σχεδιασμός του συστήματος φωτισμού με φωτομετρική μελέτη ενός εκάστου των μνημείων.
2. Επιλογή τύπου και μορφής φωτιστικών σωμάτων και κατάλληλων λαμπτήρων.
3. Υπολογισμός ηλεκτρικών φορτίων τοπικών πινάκων διανομής.
4. Σχεδιασμός (για κάθε μνημείο) του δικτύου τοπικής διανομής ηλεκτρικής ισχύος και υπολογισμός κατάλληλης διατομής καλωδίων και αντίστοιχων ασφαλιστικών διατάξεων (ασφάλειες, αυτομετασχηματιστές, ρελέ διαρροής, γειώσεις, αντικεραυνικά κλπ.).
5. Σχεδιασμός και υπολογισμός του Γενικού Δικτύου Τροφοδοσίας των τοπικών πινάκων διανομής ηλεκτρικής ισχύος με δυνατότητα υλοποίησης κατά φάσεις.
6. Σχεδιασμός – υπολογισμός Υποσταθμού (ή Υποσταθμών) Μέσης Τάσης με άφιξη – μέτρηση της Μέσης Τάσης, μετασχηματιστές ισχύος, πεδία διανομής Χαμηλής Τάσης, πρόβλεψη εφεδρικής παροχής, πυκνωτές διόρθωσης αέργου ισχύος.
7. Σχεδιασμός Κεντρικού Συστήματος Ηλεκτρονικής επιτήρησης και χειρισμού της εγκατάστασης.
8. Σχεδιασμός Κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης
9. Σχεδιασμός Μεγαφωνικού συστήματος
10. Σύνταξη Τευχών Δημοπράτησης (Οικονομικά Τεύχη κ.λ.π).

«Η κατασκευή του όλου έργου, συνέχισε ο κος Μαΐστρος, θα κόστιζε περίπου ένα εκατομμύριο ευρώ. Ωστόσο, της υλοποίησης του έργου πρέπει να προηγηθεί μια προμελέτη, η οποία θα εκπονηθεί σε διάστημα τριών μηνών».

Στο σημείο αυτό, απαντώντας σε ερώτηση των μελών του συμβουλίου για το κόστος της εκπόνησης της προμελέτης, ο κος Μαΐστρος ανέφερε ότι στην παρούσα φάση δεν είναι σε θέση να απαντήσει και ότι θα συνεννοηθεί κατ' ιδίαν με τον κο Πέτρο Θέμελη, Διευθυντή των Ανασκαφών στην αρχαία Μεσσήνη, όταν συντάξει το σχετικό προϋπολογισμό.

Τα μέλη του συμβουλίου συμφώνησαν να επανεξετάσουν το θέμα σε επόμενη συνεδρίασή τους, όταν θα γνωρίζουν και το κόστος ανάθεσης της προμελέτης για τον ηλεκτροφωτισμό της αρχαίας Μεσσήνης.

8. Έγκριση πίστωσης 3.000 ευρώ για τη δημόσια προβολή του ντοκιμαντέρ του κου Χαράλαμπου Τσόκα που αναφέρεται στη ζωή και τη δράση του καθηγητή κου Βασίλη Λαμπρινουδάκη.

Ο κος Σταύρος Μπένος ενημέρωσε τα μέλη ότι ο κος Χαράλαμπος Τσόκας ολοκλήρωσε το ντοκιμαντέρ που αναφέρεται στη ζωή και τη δράση του γενικού γραμματέα του «ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ» και καθηγητή, κου Βασίλη Λαμπρινουδάκη και ότι το ντοκιμαντέρ είναι εξαιρετικό.

Εν συνεχεία εισηγήθηκε στα μέλη την έγκριση της πίστωσης, ύψους 3.000 ευρώ για τη διοργάνωση ειδικής εκδήλωσης για τη δημόσια προβολή του ντοκιμαντέρ.

Τα μέλη του συμβουλίου εξέφρασαν την ευαρέσκειά τους, συμφώνησαν ομόφωνα με την εισήγηση του πρόεδρου και ενέκριναν την πίστωση, ύψους 3.000 ευρώ για τη δημόσια προβολή του ντοκιμαντέρ.

9. Αποδοχή της χορηγίας της Εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ», ύψους 5.000 ευρώ, ως ετήσια συνδρομή Εταιρικού Μέλους για το έτος 2015.

Ο κος Σταύρος Μπένος ενημέρωσε τα μέλη ότι η Εταιρεία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ» εγκαινίασε το θεσμό του Εταιρικού Μέλους για το έτος 2015 και κατέθεσε πρώτη από όλα τα Εταιρικά Μέλη την ετήσια συνδρομή της για το έτος 2015.

Ακολούθως, ο κος Μπένος εισηγήθηκε την αποδοχή της χορηγίας, ύψους 5.000 ευρώ, της Εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ», ως ετήσια συνδρομή Εταιρικού Μέλους για το έτος 2015.

Τα μέλη του συμβουλίου ευχαρίστησαν θερμά την Εταιρεία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ», για τη συμβολή της στην ενίσχυση των σκοπών του σωματείου και εξουσιοδότησαν τον πρόεδρο να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την αποδοχή της χορηγίας.

10. Οικονομικός απολογισμός.

Ο ταμίας του σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ», κος Γιώργος Κουρουπός προέβη στην παρουσίαση και ανάλυση των κονδυλίων εσόδων και εξόδων του Οικονομικού και Διαχειριστικού Απολογισμού, καθώς και των εσόδων – εξόδων από την έναρξη του Διαζώματος, 1-9-08 έως και 30.12.14 (Επισυναπτόμενο 70).

Εν συνεχεία ο κος Κουρουπός ανέφερε ότι όλα τα Εταιρικά Μέλη κατέβαλαν την ετήσια συνδρομή τους για το έτος 2014 και ότι το έτος 2014 κλείνει με έσοδα ύψους 166.093 ευρώ και έξοδα ύψους 178.933 ευρώ. Κλείνοντας ανέφερε ότι το σωματείο εισήλθε στο νέο έτος με ένα απόθεμα ύψους 51.000 ευρώ περίπου.

Ο πρόεδρος

Ο γενικός γραμματέας

Σταύρος Μπένος

Βασίλης Λαμπρινουδάκης

ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΗΛΕΙΑΣ

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ

Στο πλαίσιο του ετήσιου πολυσχιδούς έργου της η Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηλείας πραγματοποίησε κατά το απελθόν έτος 2014, μεταξύ άλλων, σημαντική επιστημονική συνεργασία στην αρχαία ακρόπολη της Πλατιάνας.

Υπό τον τίτλο «Ανασκαφική έρευνα, τοπογραφική και αρχιτεκτονική αποτύπωση του αρχαίου θεάτρου της Πλατιάνας» υλοποιήθηκε ομώνυμο έργο κατά το τρέχον έτος από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος – Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας, η οποία και το χρηματοδοτεί, την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηλείας, η οποία προσέλαβε το προσωπικό και είχε την όλη εποπτεία, και τον Μη Κερδοσκοπικό Οργανισμό «ΔΙΑΖΩΜΑ», που συνδράμει και υποστηρίζει το έργο ανάδειξης των αρχαίων ελληνικών θεάτρων ανά την επικράτεια.

Το θέατρο της Πλατιάνας ευρίσκεται εντός των τειχών της αρχαίας ακροπόλεως, στην κορυφή του όρους Λαπίθα. Οι εργασίες, που αποσκοπούσαν στην αποσαφήνιση των οικοδομικών καταλοίπων του, εντός εκτεταμένου ερειπιώνος, άρχισαν τον Μάιο του 2014 και ολοκληρώθηκαν τον Δεκέμβριο του 2014. Μέσω των εργασιών έγινε σαφής η μορφή και ο τρόπος κατασκευής του μνημείου, ήλθαν στο φως τμήματα του αρχικού σκηνικού οικοδομήματος, αποκαλύφθηκε η κρηπίδα που έφερε το προσκήνιο, αλλά και τμήμα του κλιμακοστασίου (8 βαθμίδες), ενώ ανεδείχθησαν τα περιγράμματα των αναλημματικών τοίχων των παρόδων. Κατ' αυτόν τον τρόπον έγινε κατανοητή η σχέση του μνημείου με το τείχος της ακροπόλεως. Στο πλαίσιο του όλου έργου πραγματοποιήθηκε στατική μελέτη αποκαταστάσεως του μνημείου, ενώ υλοποιήθηκαν με απ' ευθείας ανάθεση η τοπογράφηση και η αρχιτεκτονική αποτύπωση του θεάτρου.

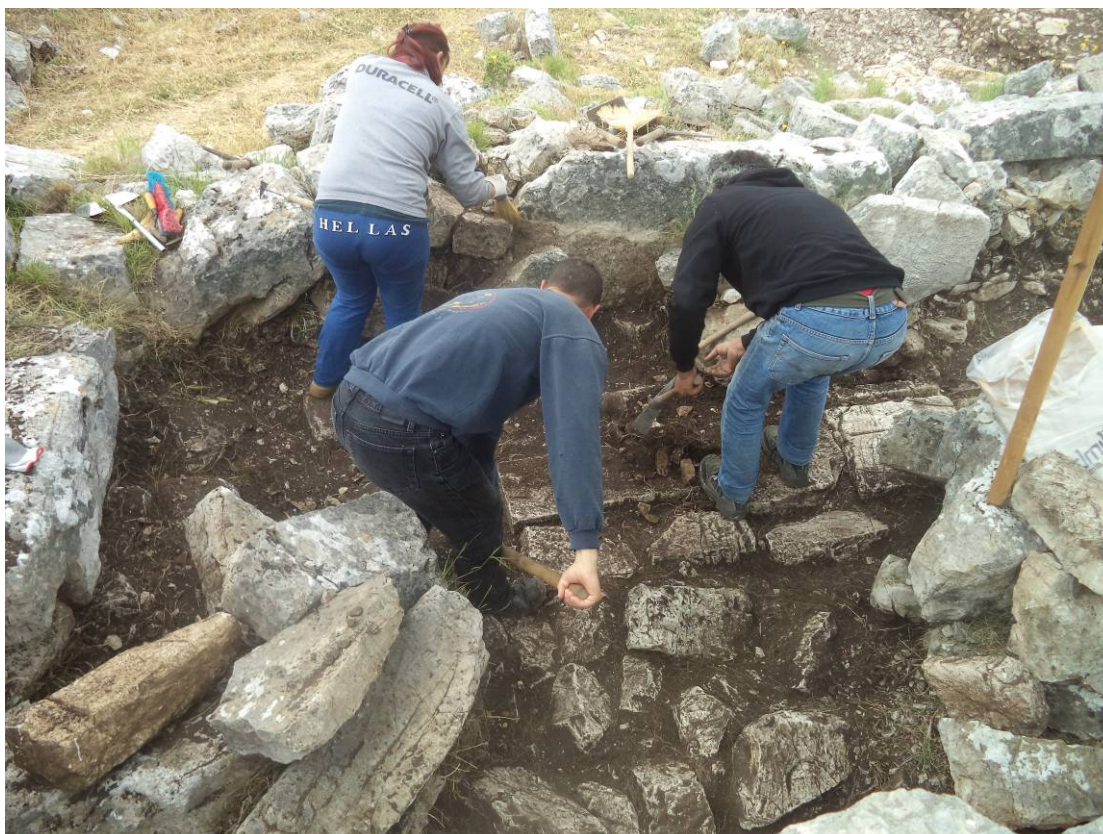
Ευχαριστίες απευθύνονται σε όλους τους συμμετέχοντες και συμβάλλοντες:

- Την Περιφέρεια Δυτ. Ελλάδος – Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας για την χρηματοδότηση και την συνολική υποστήριξη (κ. Μ. Καλογερόπουλος, Διευθυντή Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων Περιφερειακής Ενότητας Ηλείας, κ. Νικ. Μπούλιαρης, Προϊσταμένη του Τμήματος Συγκοινωνιακών Έργων, Τμήμα Λογιστικής Διαχείρισης της Διεύθυνσης Διοικητικού/Οικονομικού).

- Την αρχαιολόγο της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ηλείας κ. Ζαχαρούλα Λεβεντούρη, η οποία είχε την συνεχή εποπτεία του έργου και των προσληφθέντων σε αυτό αρχαιολόγους (κ. Γ. Τσιομήτας και κα Συρμαλή Δοντά) και το εργατοτεχνικό προσωπικό.
- Την κα Μαρία Μαγνήσαλη, αρχιτέκτονα- μηχανικό την οποία συνέστησε και διέθεσε ο Μη Κερδοσκοπικός Οργανισμός «ΔΙΑΖΩΜΑ» για την άρτια αρχιτεκτονική αποτύπωση των καταλοίπων του θεάτρου.
- Τον κ. Γεώργιο Μασούρα για την τοπογράφιση του μνημείου.
- Τον κ. Θεμιστοκλή Μπίλη για την μελέτη αποκατάστασης του χώρου.

Η Διευθύντρια της Εφορείας

Γεωργία Χατζή-Σπηλιοπούλου,
Αρχαιολόγος

Επισυναπτόμενο 2^ο :

ΔΙΑΖΩΜΑ – ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΕΙΡΑΣ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΓΙΑ ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΘΕΑΤΡΑ - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ

Θέατρα, ωδεία, στάδια : ελληνική και παγκόσμια κληρονομιά

Βάσια Χατζηγιαννάκη

Carmen Granito

Ασημίνα Λυμπέρη

Στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού προγράμματος του Πανεπιστημίου του Κεντ και του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, MA in Heritage Management, θα θέλαμε να υποβάλουμε την ακόλουθη πρόταση:

Βασιζόμενοι στην αρχική ιδέα του Προέδρου του Διαζώματος κ. Σταύρου Μπένου, για την παραγωγή σειράς ντοκιμαντέρ σχετικά με τους αρχαίους χώρους θέασης και ακρόασης, θα θέλαμε να συνεργαστούμε με το Διάζωμα για την δημιουργία ενός ολοκληρωμένου επιχειρηματικού σχεδίου.

Στόχος της πτυχιακής εργασίας είναι να δημιουργηθεί ένας φάκελος που να περιέχει το επιχειρησιακό πλάνο για τις ανάγκες μιας κινηματογραφικής παραγωγής υψηλών προδιαγραφών με στόχο το παγκόσμιο κοινό. Η εν λόγω παραγωγή θα συμπεριλαμβάνει την ψηφιοποίηση και τρισδιάστατη αναπαράσταση των κυριότερων θεάτρων. Κάθε επεισόδιο θα έχει διάρκεια 60'.

Ο φάκελος αυτός θα εμπεριέχει επίσης τη στρατηγική μάρκετινγκ, προώθησης και χρήσης της παραγωγής τόσο σε εθνικό, όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Απώτερος στόχος του φακέλου αυτού είναι να μπορεί να κατατεθεί για χρηματοδότηση σε σχετικούς φορείς στην Ελλάδα, αλλά και στο εξωτερικό.

Περιεχόμενα επιχειρηματικού σχεδίου:

Παραγωγή

- ✓ Έρευνα αγοράς
- ✓ Ανάπτυξη σκελετού σεναρίου
- ✓ Τεχνικά μέσα
- ✓ Συντελεστές
- ✓ Κόστος παραγωγής
- ✓ Χρονοδιάγραμμα

Πλάνο Μάρκετινγκ

Το πλάνο μάρκετινγκ είναι απαραίτητο στην περίπτωση που το Διάζωμα θα ενδιαφερθεί να εκμεταλλευτεί εμπορικά τη σειρά ντοκιμαντέρ με στόχο αγορές του εξωτερικού. Ταυτόχρονα είναι χρήσιμο για την στρατηγική διανομή και προώθησή του, εντός της Ελλάδας.

Σε αυτές τις περίπτωση υπάρχουν δύο οφέλη:

1. Έσοδα για το ταμείο του Διαζώματος (πωλήσεις - νέα μέλη)
2. Προώθηση του brand name του Διαζώματος στο ελληνικό και παγκόσμιο κοινό.

Σχέδιο περιεχομένων

- ✓ Προϊόν
- ✓ Τιμή
- ✓ Προώθηση
- ✓ Κανάλια πώλησης
- ✓ Αισθητική
- ✓ Πόροι και ανθρώπινο δυναμικό
- ✓ Διαδικασία

Χρηματοδότηση- Συνέργειες

- ✓ Έρευνα και κατηγοριοποίηση των πιθανών πηγών χρηματοδότησης της παραγωγής και χρηματοδότησης του σχεδίου μάρκετινγκ.
- ✓ Έρευνα και κατηγοριοποίηση των πιθανών συνεργασιών.

Χρήσεις στην Ελλάδα

1. Το Διάζωμα θα μπορεί να προσφέρει τις τρισδιάστατες αναπαραστάσεις των θεάτρων δωρεάν στα μουσεία των περιοχών, ως αυτόνομα βίντεο για εκπαιδευτική χρήση στους επισκέπτες και στους σχετικούς ιστότοπους.
2. Με την κινηματογράφηση των θεάτρων εξασφαλίζουμε την ακριβή ψηφιοποίηση τους, άρα και την διατήρησή τους στο πέρασμα του χρόνου.
3. Υπάρχει δυνατότητα από κάθε επεισόδιο να δημιουργηθεί μια πιο σύντομη εκδοχή, προσαρμοσμένη για τα παιδιά του δημοτικού/γυμνασίου. Αυτές οι εκδοχές μπορούν να διανεμηθούν δωρεάν από το Διάζωμα στα ελληνικά σχολεία.

Περιεχόμενα της σειράς ντοκιμαντέρ 12 επεισοδίων:

Πρόταση Δομής

Ένα γενικό εισαγωγικό και έντεκα ντοκιμαντέρ με βάση ιστορικές και γεωγραφικές ενότητες

1. *Εισαγωγικό*
2. *Αττική : Αθήνα και περιφερειακοί δήμοι*
3. *Πελοπόννησος*
4. *Στερεά Ελλάδα*
5. *Αιτωλοακαρνανία και Ήπειρος*
6. *Θεσσαλία*
7. *Δυτική και Κεντρική Μακεδονία*
8. *Ανατολική Μακεδονία, Θράκη, Θάσος και Σαμοθράκη*
9. *Κρήτη*
10. *Νησιά*
11. *Κάτω Ιταλία*
12. *Μικρά Ασία.*

Πολιτιστικές ενότητες

1. Μια ελληνική επινόηση με οικουμενική εμβέλεια. Η γέννηση του θεάτρου: θρησκεία, πολιτική και δημοκρατία, παιδευτική και διαπλαστική λειτουργία της τέχνης.

1.1. Το οικοδόμημα. Η αρχιτεκτονική και η εξέλιξη του θεατρικού οικοδομήματος: κλασικό, ελληνιστικό, ρωμαϊκό.

1.2. Ο ανοιχτός, δημοκρατικός και λαϊκός χαρακτήρας του αρχαίου θεάτρου. Το θέατρο απευθύνεται στην κοινότητα και την υποδέχεται στους κόλπους του.

1.3. Θέατρα, ωδεία, στάδια: Πολυδύναμοι χώροι με ποικίλες δραστηριότητες.

2. Η διασπορά: ένα οικουμενικό δίκτυο θεάτρων.

2.1. Οι ελληνικές πόλεις: 125 θέατρα και ωδεία στον ελλαδικό χώρο.

2.2. Οι ελληνικές παροικίες: Κάτω Ιταλία, Μικρά Ασία.

2.3. Οι κατακτήσεις του Μ. Αλεξάνδρου: Ασία και Βόρεια Αφρική.

2.4. Ο ρωμαϊκός κόσμος.

3. Διαπλαστική λειτουργία του θεάτρου.

Ανοιχτός διάλογος με την κοινότητα –με τους πολίτες- με αντικείμενο ουσιαστικά ζητήματα της ανθρώπινης ύπαρξης: φιλοσοφική, πολιτική, θρησκευτική, ηθική διαπλαστική λειτουργία του θεάτρου.

1. Ένα συνολικό έργο τέχνης (Gesamtkunstwerk).

- Εικαστικά – σκηνογραφία και κοστούμια
- Θεατρικές μηχανές
- Χορός
- Μουσική και τραγούδι
- Ποίηση
- Αφήγηση
- Υποκριτική

5. 19^{ος} αιώνας: αναβίωση του αρχαίου δράματος και του αρχαίου θεάτρου: Αρχιτεκτονική και θεατρολογία

6. 20^{ος} αιώνας: αναβίωση παραστάσεων στα αρχαία θέατρα: Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία, Γαλλία: φεστιβάλ αρχαίου δράματος. Νέες χρήσεις: μουσική, θέατρο, χορός, όπερα.

7. Ένα δίκτυο υποδομών στην υπηρεσία της κοινότητας και των τεχνών.

Το δίκτυο των αρχαίων θεάτρων είναι μια ανοιχτή υποδομή που δίνει τη δυνατότητα στις τέχνες να αποκαταστήσουν τον διάλογο με το σύνολο της κοινότητας των πολιτών.

Ιστορικές/ γεωγραφικές ενότητες

Θέμα κάθε ενότητας είναι να παρουσιάσει τον τόπο και την ιστορία του, τις πόλεις και τους ανθρώπους και να αναδείξει τους αρχαίους χώρους θέασης και ακρόασης, να σκιαγραφήσει την ιστορία τους και να εντάξει τις λειτουργίες που επιτελούσαν αυτά τα εμβληματικά μνημεία στη ζωή της αρχαίας κοινότητας.

Κάθε μνημείο θα παρουσιάζεται από τον αφηγητή, θα συνδυάζεται με σύντομες συνεντεύξεις *in situ*, και θα συνδυάζει την περιγραφή και την ιστορία του με τις ιδιαίτερες δραστηριότητες που λάμβαναν χώρα σε αυτό.

Όπου αυτό είναι δυνατόν, η παρουσίαση της σημερινής κατάστασης του μνημείου θα συνοδεύεται από σχεδιαστικές και τρισδιάστατες αναπαραστάσεις, που θα δίνουν στο θεατή τη δυνατότητα να αποκτή μια συνολική εικόνα του μνημείου και του χώρου.

Επίσης, θα απεικονίζονται -μέσω φωτογραφιών, ημερολογίων ανασκαφής και αποτυπώσεων- οι εργασίες ανασκαφής, ανάδειξης και αναστήλωσης των μνημείων και θα προβάλλεται η τελική μορφή του μνημείου στην οποία αποβλέπουν οι εργασίες που εκτελούνται.

Εφόσον το μνημείο έχει σύγχρονες χρήσεις, θα γίνεται μνεία αυτών των χρήσεων και της σημερινής λειτουργίας του στους κόλπους της σύγχρονης κοινωνίας.

Έχει σημασία να αναδεικνύονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των εκδηλώσεων που έδιναν σε κάθε μνημείο ή στις μεγάλες γιορτές που διοργανώνονταν σε αυτό τον ξεχωριστό χαρακτήρα του.

Παραδείγματα:

- Για το θέατρο του Διονύσου στην Αθήνα οι θεατρικοί αγώνες: τα Μεγάλα (εν άστει) Διονύσια, μια πάνδημη θρησκευτική και πολιτική γιορτή που είναι η αρχική προέλευση του θεατρικού φαινομένου και συνδεόταν με θεσμούς όπως τα “θεωρικά”, τους χορηγούς, τους

θιάσους, τους δραματικοί συγγραφείς και κωμωδιογράφους, τη συμμετοχή του κοινού και τη βράβευση με καθολική ψηφοφορία των θεατών.

- Για το θέατρο των Δελφών, τα Πύθια και οι μουσικοί αγώνες.
- Για το θέατρο της Επιδαύρου η σύνδεσή του με το Ασκληπιείο.
- Για τη Σαμοθράκη η σύνδεση με τις μυστικές λατρείες και τις μνητικές τελετουργίες.

Για κάθε ενότητα προβλέπεται ξεχωριστό σενάριο.

Πληροφοριακό υλικό

Οι εκδόσεις και το επιστημονικό υλικό που έχει ήδη συγκεντρωθεί στο δικτυακό τόπο του “Διαζώματος” αποτελεί ένα ενημερωμένο και πλούσιο υλικό που για πολλές ενότητες καλύπτει πλήρως τις ανάγκες αυτής της σειράς. Αυτό το υλικό συμπληρώνεται συστηματικά και καλύπτει όλο τον ελλαδικό χώρο.

Επισυναπτόμενο 3^ο :
Προσφορά γεωφυσικής για αρχαίο θέατρο Αμφίπολης

Επισημασμένο 4^ο : Χορηγικός Φάκελος για την πρόσβαση Α' και το κτίριο υποδοχής στον αρχαιολογικό χώρο της Νικόπολης.

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΠΡΕΒΕΖΑΣ**

ΔΙΑΖΩΜΑ

Η ΠΡΟΣΒΑΣΗ Α' ΚΑΙ ΤΟ ΚΤΙΡΙΟ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΣΤΟΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΧΩΡΟ ΝΙΚΟΠΟΛΗΣ

ΧΟΡΗΓΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ

ΠΡΕΒΕΖΑ / ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2015

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. Εισαγωγικά.....	
II. Ο Αρχαιολογικός Χώρος και τα προβλήματα διαχείρισης	
III. Η Πρόσβαση Α και το κτίριο υποδοχής.....	
IV Αναγκαίες μελέτες - Εκτίμηση κόστους	

I. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Κατά το έτος 2006 εκπονήθηκε από την Επιστημονική Επιτροπή Νικόπολης η *Μελέτη Συνολικής Ανάδειξης του Αρχαιολογικού Χώρου Νικόπολης (Master Plan)*, η οποία αποτελεί ένα στρατηγικό σχέδιο για την προστασία, ανάδειξη και ανάπτυξη της αρχαίας Νικόπολης. Σε αυτήν τη μελέτη καθορίζονται ο χαρακτήρας του αρχαιολογικού χώρου ως αρχαιολογικό πάρκο και η φιλοσοφία των κατοπινών επεμβάσεων. Επίσης, αποτελεί γεγονός πως η συγκεκριμένη μελέτη λαμβάνει υπόψη της, ενσωματώνοντάς τες στο σώμα του ιδεολογικού πλαισίου της, και όλες τις πρότερες επεμβάσεις αρχαιολογικού και αρχιτεκτονικού χαρακτήρα στα μνημεία του χώρου. Λόγω του μεγάλου μεγέθους της αρχαίας πόλης, της καλής σχετικά διατήρησης δημοσίων και ιδιωτικών κτιρίων και κατασκευών, καθώς και της διάσπαρτης χωροθέτησής τους στον αρχαίο πολεοδομικό ιστό, η δημιουργία πολλαπλών μνημειακών πυρήνων φαντάζει ακόμα και σήμερα ως ορθή και ενδεδειγμένη λύση για την συνολική ανάδειξη του χώρου. Επιγραμματικά η μελέτη προβλέπει τη δημιουργία εννέα μνημειακών πυρήνων [Παλαιοχριστιανική πόλη, Ρωμαϊκό Ωδείο, Έπαυλη Μάνιου Αντωνίνου, Βόρεια νεκρόπολη, Μνημείο Αυγούστου, Νότια πύλη – Νότια νεκρόπολη – Βασιλική Δ' (Ασυρμάτου), Νυμφαίο – Δυτική πύλη – Δυτική Νεκρόπολη, «Προάστειο», Νοτιοδυτική Πύλη, την διαμόρφωση τεσσάρων προσβάσεων με τις ανάλογες υποδομές, την κατασκευή δικτύου διαδρομών επισκεπτών με πορείες δύο επιπέδων και την χάραξη διαδρομής για την πορεία τροχοφόρου οχήματος μεταφοράς επισκεπτών εντός και περιμετρικά του χώρου. Η *Μελέτη Συνολικής Ανάδειξης του Αρχαιολογικού Χώρου Νικόπολης (Master Plan)* εγκρίθηκε από το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο και τα αρμόδια όργανα του Υπουργείου Πολιτισμού το έτος 2007.

Στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ, η Επιστημονική Επιτροπή Νικόπολης ανέθεσε σε εξωτερικό συνεργάτη (Κοινοπραξία Ανάδειξης Μνημείων Νικόπολης) τη σύνταξη των τευχών της *Μελέτης Συνολικής Ανάδειξης του Αρχαιολογικού Χώρου Νικόπολης*. Η μελέτη αυτή εγκρίθηκε το έτος 2010 και αποτελεί φυσική συνέχεια του αρχικού στρατηγικού σχεδίου που είχε συντάξει η Επιστημονική Επιτροπή Νικόπολης, καθώς ακολουθεί τις γενικές αρχές του. Περιλαμβάνει¹, εκτός των άλλων, αρχιτεκτονική προμελέτη και στατική προμελέτη για τις προτεινόμενες κτιριακές υποδομές εντός του αρχαιολογικού χώρου.

Στην συγκεκριμένη πρόταση για την ανάδειξη και διαχείριση του αρχαιολογικού χώρου της Νικόπολης, προτείνεται η διαμόρφωση τεσσάρων σημείων πρόσβασης στο χώρο και τα μνημεία του, εκ των οποίων το κύριο – αποκαλούμενο ως Πρόσβαση Α – χωροθετείται στα βόρεια της περιτειχισμένης ρωμαϊκής πόλης και προβλέπει την κατασκευή χώρου στάθμευσης οχημάτων και κτιρίου υποδοχής. Σύμφωνα με το πνεύμα της μελέτης, η Πρόσβαση Α θεωρείται βασική προτεραιότητα για την εξασφάλιση σύγχρονων υποδομών στο αρχαιολογικό πάρκο της Νικόπολης, παρέχοντας παράλληλα τη δυνατότητα για ευκολότερη διαχείριση του εκτεταμένου ερειπιώνα.

¹ Συνολικά η *Μελέτη Συνολικής Ανάδειξης του Αρχαιολογικού Χώρου Νικόπολης* περιλαμβάνει:

Α. Σε επίπεδο οριστικής μελέτης: Τοπογραφική Μελέτη, Γεωλογική Μελέτη, Περιβαλλοντική Μελέτη.

Β. Σε επίπεδο προμελέτης: Μηχανολογικές και Ηλεκτρολογικές Προμελέτες Αρχαιολογικού Χώρου, Προμελέτη Υδραυλικών Έργων, Προμελέτη Φυτοτεχνικής Διαμόρφωσης Περιβάλλοντος Χώρου και Έργων Πρασίνου, Προμελέτη Διαμόρφωσης Περιβάλλοντος και Εξοπλισμού Αρχαιολογικού Χώρου, Αρχιτεκτονική Προμελέτη Κτιριακών Έργων και Χώρων Πρόσβασης, Στατική Προμελέτη.

II. Ο ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ²

Ο αρχαιολογικός χώρος της Νικόπολης σώζεται σήμερα σε μορφή ερειπιώνα, χωρίς την παρεμβολή σύγχρονων κατασκευών ή άλλων μη αναστρέψιμων παρεμβάσεων. Σώζονται σε αρκετά καλή κατάσταση διατήρησης, δημόσια οικοδομήματα, νεκροταφεία, αστικές επαύλεις και κτίρια παλαιοχριστιανικών χρόνων, ενώ κατόπιν των ερευνών που διεξήχθησαν τον 20ο αιώνα έχει ανασυσταθεί σε γενικές γραμμές ο πολεοδομικός ιστός και τα βασικά στοιχεία της τοπογραφίας της περιοχής.

Ο αρχαιολογικός χώρος είχε εγκαταλειφθεί από νωρίς ως χώρος κατοίκησης ή άλλων δραστηριοτήτων, και τα μνημεία είχαν αφεθεί στην τύχη τους, ως θέατρα πολεμικών συρράξεων αλλά και ως πλούσια πηγή οικοδομικού υλικού για τις κάθε είδους κατασκευές στη γύρω περιοχή.

Ιδιαίτερα, κατά τον 20ο αιώνα τα κυριότερα γεγονότα που επηρέασαν τη μορφή του μνημειακού συνόλου ήταν κατά χρονολογική σειρά:

- η εισροή προσφυγικών πληθυσμών στην περιοχή, γεγονός που οδήγησε στην ίδρυση οικισμών της παρυφής του αρχαιολογικού χώρου. Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα αποτελεί ο οικισμός της Νικόπολης (Σμυρτούλας), στους πρόποδες της λοφοσειράς του Μιχαλιτσιού, κάτω από το Μνημείο του Οκταβιανού Αυγούστου. Παράλληλα δόθηκε νέα ώθηση στην εξάπλωση παλαιότερων οικισμών που είχαν αναπτυχθεί της παρυφής του χώρου κατά τον 17ο αιώνα, του Μύτικα, του Νεοχωρίου και του Μιχαλιτσιού, η ανάπτυξη των οποίων (κυρίως στην περίπτωση του Μύτικα), αποτέλεσε πηγή απειλής στην κατεύθυνση της αρτιότητας του αρχαιολογικού χώρου, τόσο μέσω της άνθισης της οικοδομικής δραστηριότητας, όσο και μέσω της αύξησης της κυκλοφορίας στο κέντρο του ερειπιώνα.

- Κατά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο τα μνημεία της Νικόπολης χρησίμευσαν πολλές φορές ως χώροι πολεμικών συγκρούσεων, λόγω του οχυρού της χαρακτήρα.

- Η ανάπτυξη της Πρέβεζας, ως διοικητικού κέντρου Νομού και ως τουριστικού θέρετρου, συνέβαλε στην ανάπτυξη υποδομών (σύγχρονο οδικό δίκτυο, επεκτάσεις σχεδίου πόλεως, έντονη οικοδομική δραστηριότητα, ανάπτυξη βιομηχανικής περιοχής κ.ά.), που σύντομα απετέλεσαν απειλή για τη διατήρηση της ενότητας και αρτιότητας του αρχαιολογικού χώρου.

Όπως προκύπτει από τα παραπάνω, ο χαρακτήρας του αρχαιολογικού χώρου είναι πολυδιάστατος, με αποτέλεσμα την δημιουργία ενός ιδιότυπου πλέγματος σχέσεων και συμφερόντων με τη σύγχρονη ζωή, με την έννοια ότι ο, προς ανάδειξη, αρχαιολογικός χώρος παραμένει ανοιχτός σε διάφορους χρήστες (αγρότες καλλιεργητές, κτηνοτρόφους, επισκέπτες, αρχαιολόγους, χρήστες των σύγχρονων οδικών αξόνων κ.λ.π.).

Η τεράστια έκταση του και η διασπορά των μνημείων κατέστησαν στο παρελθόν και συνεχίζουν να καθιστούν απαγορευτική την απαλλοτρίωση του συνόλου του χώρου για αρχαιολογικούς σκοπούς, γεγονός που επιβάλλει τη διατήρηση του συνόλου των ποικίλων δράσεων, έτσι όπως αναλύθηκαν παραπάνω.

² Το κείμενο αυτού του χωρίου αποτελεί συρραφή αποσπασμάτων από τη *Μελέτη Συνολικής Ανάδειξης του Αρχαιολογικού Χώρου Νικόπολης (Master Plan)*, η οποία εκπονήθηκε από την Επιστημονική Επιτροπή Νικόπολης το 2006.

Στην κατεύθυνση της «συμφιλίωσης» των αντιθέσεων που έχουν παγιωθεί στην περιοχή, ο στρατηγικός σχεδιασμός για την ανάδειξη τόσο του αρχαιολογικού χώρου όσο και της ευρύτερης περιοχής βασίστηκε σε τέσσερις βασικούς άξονες:

1. Τη δημιουργία Μνημειακών Πυρήνων.
2. Την εξασφάλιση διακριτών και ασφαλών προσβάσεων σε αυτούς.
3. Την κατασκευή ικανοποιητικού δικτύου διαδρομών και κίνησης επισκεπτών και οχημάτων (κύριες - δευτερεύουσες διαδρομές, αναβάθμιση αγροτικού δικτύου εντός του χώρου κ.λ.π.)
4. Την κάλυψη των αναγκών λειτουργίας του χώρου με την κατασκευή των απαραίτητων κτιριακών υποδομών.

Εικόνα 1. Γενικό τοπογραφικό του αρχαιολογικού χώρου Νικόπολης με τις προτεινόμενες επεμβάσεις και διαμορφώσεις

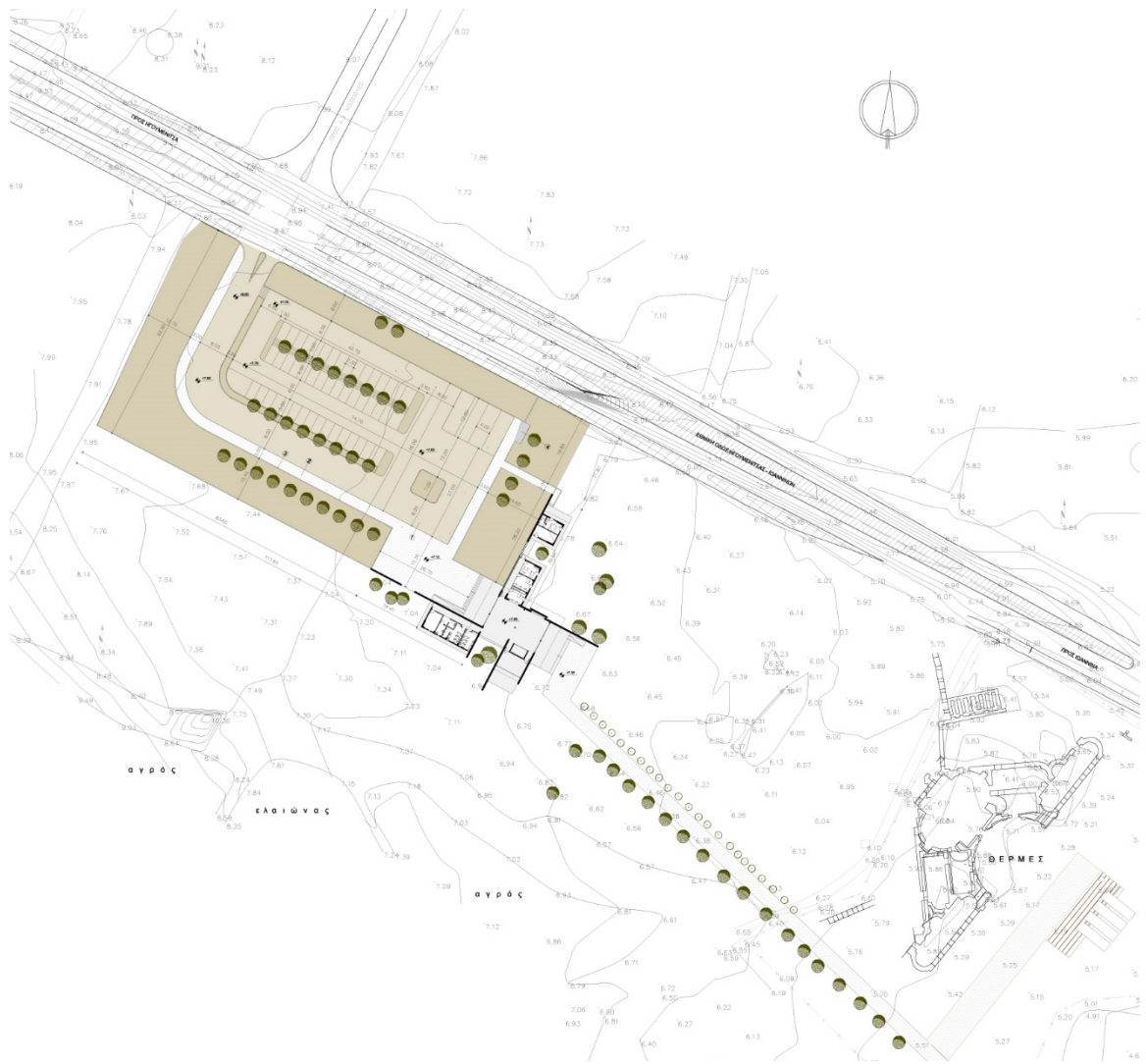
III. Η ΠΡΟΣΒΑΣΗ Α ΚΑΙ ΤΟ ΚΤΙΡΙΟ ΥΠΟΔΟΧΗΣ

Χωροθετούμενη στα βόρεια της τειχισμένης ρωμαϊκής πόλης και στα δυτικά του μνημειακού συγκροτήματος των αποκαλούμενων Βόρειων Θερμών («Μπεντένια»), η Πρόσβαση Α αξιολογείται ως το κύριο, και πλέον αναγκαίο, έργο κτιριακών υποδομών στον αρχαιολογικό χώρο της Νικόπολης. Εφαπτόμενη στον ασφαλτοστρωμένο δρόμο που συνδέει την σημερινή Εθνική Οδό Πρέβεζας-Ιωαννίνων στα ανατολικά με την Εθνική Οδό Πρέβεζας-Ηγουμενίτσας στα δυτικά, θα μπορεί να καλύπτει πλήρως το ρόλο του βασικού σημείου υποδοχής επισκεπτών, καθώς η θέση είναι εύκολα προσεγγίσιμη και μεταξύ των δύο πολεοδομικών ενότητων της Νικόπολης (intra muros περιοχή και Προάστειο αντίστοιχα).

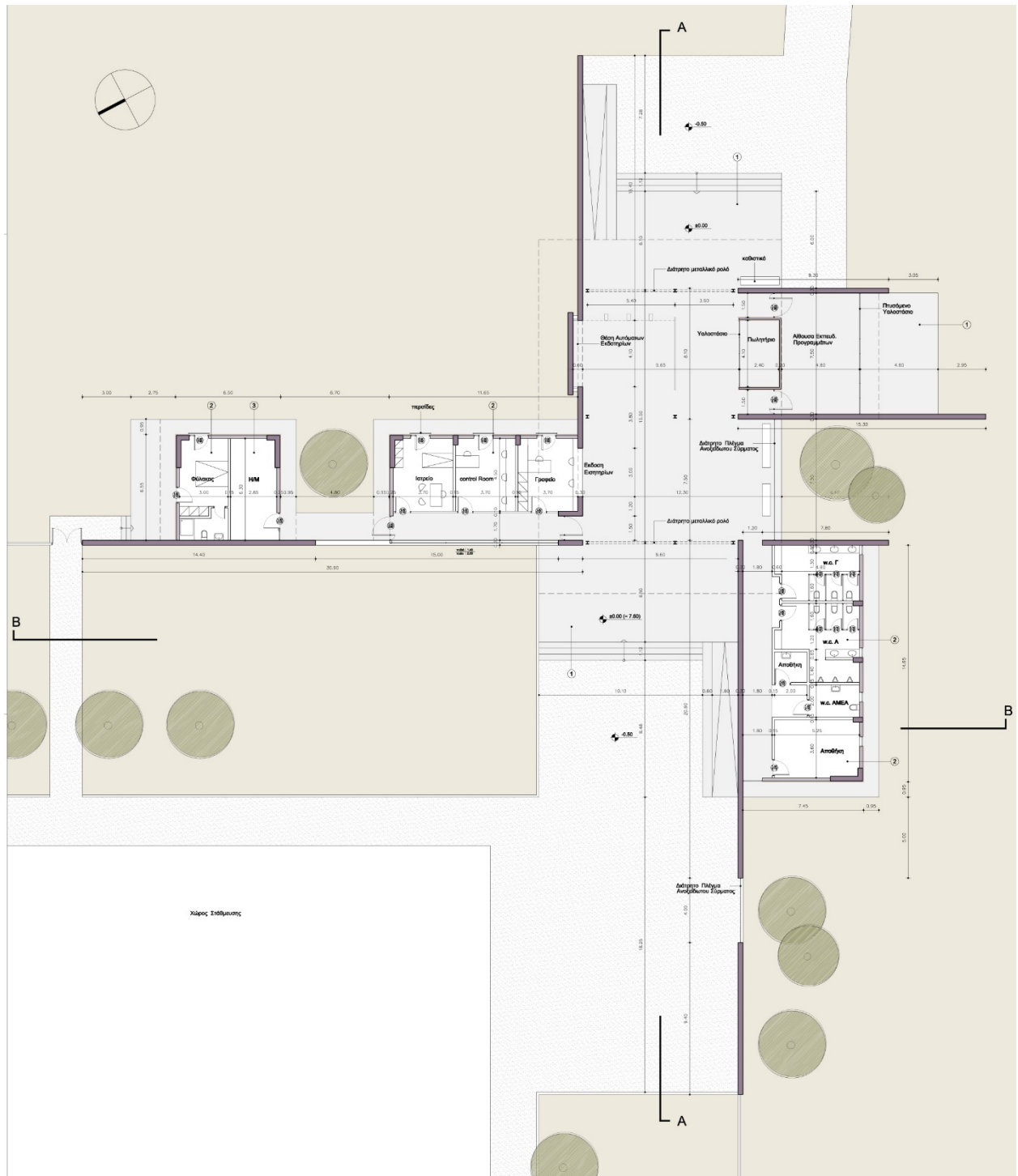
Πιο συγκεκριμένα το κτίριο υποδοχής (Πρόσβαση Α) θα αποτελεί την βόρεια και κύρια είσοδο στην αρχαία πόλη. Χωροθετείται στο αγροτεμάχιο αρ. 177 (διανομή Μύτικα 1930, συνολικής έκτασης 19.187,00 τ.μ.), στο χώρο του Προαστείου, το οποίο προτείνεται για αναγκαστική απαλλοτρίωση. Το αγροτεμάχιο, με πλευρά μήκους 155μ. περίπου, στην κύρια συνδετήρια οδό μεταξύ των εθνικών οδών Πρέβεζας – Ιωαννίνων και Πρέβεζας – Ηγουμενίτσας, συνορεύει προς ανατολάς με το υπ' αριθμ. 179 αγροτεμάχιο, το οποίο έχει ήδη προταθεί για απαλλοτρίωση, για λόγους προστασίας και συνολικής ανάδειξης του χώρου της Βόρειας Νεκρόπολης και του μνημείου των Βόρειων Θερμών.

Η χωροθέτηση αυτή καταρχήν εξυπηρετεί την ασφαλή και σύμφωνα με τους συγκοινωνιακούς κανόνες πρόσβαση των τροχοφόρων οχημάτων στο χώρο στάθμευσης, που αναμένεται να κατασκευαστεί. Επιπλέον, το εν λόγω αγροτεμάχιο χαρακτηρίζεται από μία απόσταση ασφαλείας από το μνημείο των Βόρειων Θερμών (Μπεντένια), τόσο για αισθητικούς λόγους, όσο και για λόγους προστασίας, καθώς στο αμέσως ανατολικότερο αγροτεμάχιο αρ. 179, υπάρχουν ορατά αρχαία λείψανα, πιθανότατα συνανήκοντα στο εν λόγω μνημειακό συγκρότημα.

Στη θέση αυτή, προτείνεται καταρχήν η κατασκευή του κυρίως χώρου στάθμευσης του αρχαιολογικού χώρου, χωρητικότητας 47 θέσεων ΙΧ αυτοκινήτων, 2 θέσεων ΑΜΕΑ και 4 θέσεων στάθμευσης λεωφορείων. Επίσης, προτείνεται η κατασκευή εγκαταστάσεων υποδοχής και εξυπηρέτησης των επισκεπτών, δηλαδή εκδοτηρίου, ιματιοθήκης, χώρων υγιεινής και πωλητηρίου.

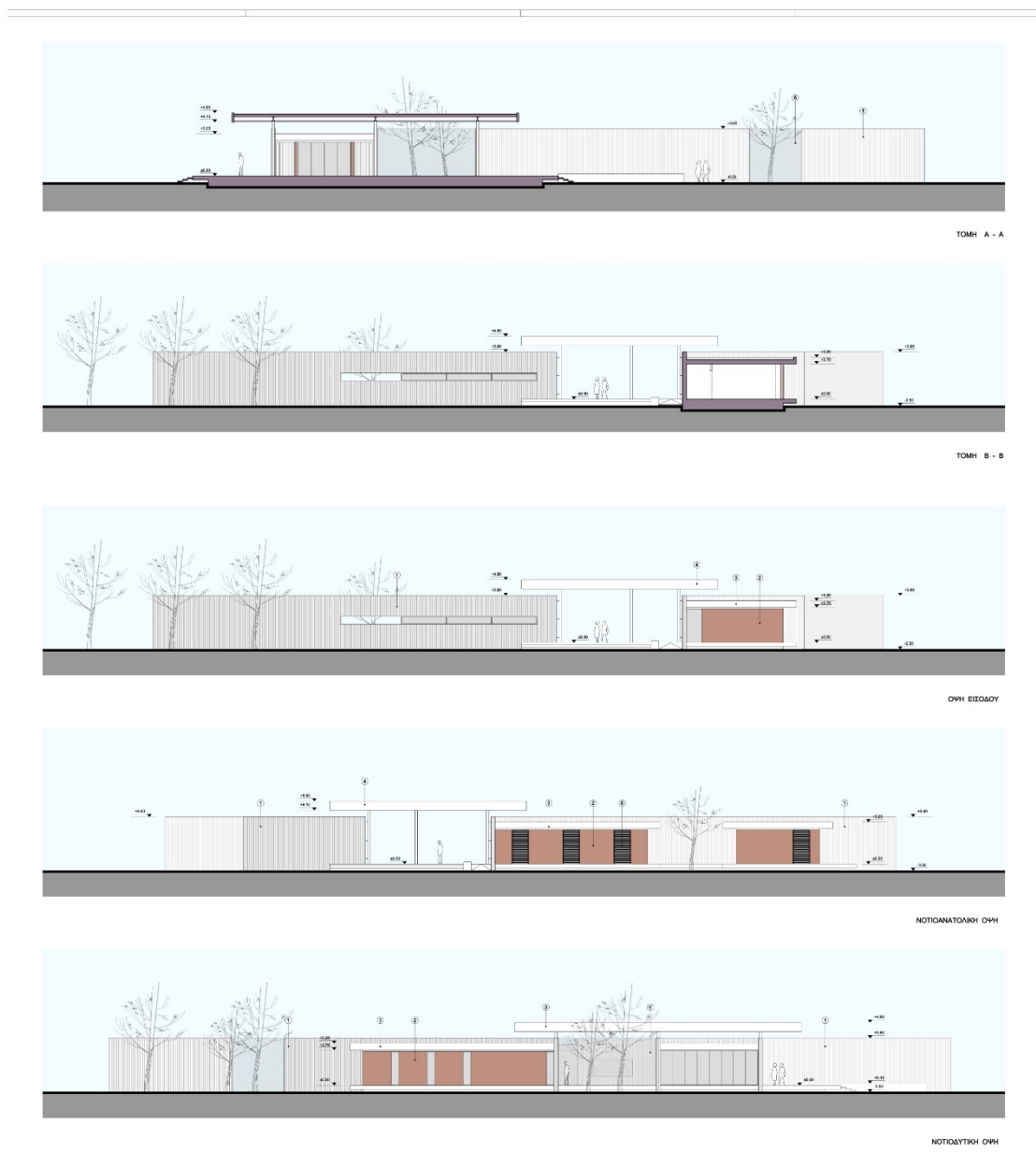
Εικόνα 2. Η Πρόσβαση Α. Τοπογραφικό της περιοχής χωροθέτησης.

Εικόνα 3. Κτίριο Πρόσβασης Α. Κάτοψη.

Εικόνα 4. Προοπτικές απεικονίσεις του κτιρίου Α.

Εικόνα 5. Τομές και όψεις του κτιρίου της Πρόσβασης Α.

IV. ΑΝΑΓΚΑΙΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ

Δεδομένων των εγκεκριμένων μελετών «Αρχιτεκτονική Προμελέτη Κτιριακών Έργων και Χώρων Πρόσβασης» και «Στατική Προμελέτη», για την υλοποίηση του έργου διαμόρφωσης της Πρόσβασης Α' στον αρχαιολογικό χώρο της Νικόπολης και την κατασκευή των απαιτούμενων κτιριακών εγκαταστάσεων κρίνονται ως αναγκαίες οι παρακάτω μελέτες εφαρμογής:

- Οριστική Αρχιτεκτονική μελέτη και μελέτη εφαρμογής για την διαμόρφωση της Πρόσβασης Α στον αρχαιολογικό χώρο της Νικόπολης και την κατασκευή του κτιριακού συγκροτήματος υποδοχής 50.000,00 €
- Στατική μελέτη για το κτιριακό συγκρότημα υποδοχής της Πρόσβασης..... 30.000,00 €
- Μελέτη ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων και πυροπροστασίας.....14.000,00 €
- Γεωλογική μελέτη.....6.000,00 €
- ΣΥΝΟΛΟ.....100.000,00 €**

(Το κόστος υλοποίησης του προβλεπόμενου φυσικού αντικειμένου των μελετών θα εκτιμηθεί με την ολοκλήρωση των αντίστοιχων μελετών).

Πρέβεζα, Ιανουάριος 2015

Σύνταξη: Λεωνίδας Λεοντάρης, αρχιτέκτων μηχανικός MSc

Συνεργασία: Ανθή Αγγέλη, Προϊσταμένη Εφορείας Αρχαιοτήτων Πρέβεζας

Επισημασμένο 5^ο : Χορηγικός Φάκελος για το στάδιο της Νικόπολης.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΠΡΕΒΕΖΑΣ

ΔΙΑΖΩΜΑ

ΣΤΑΔΙΟ ΝΙΚΟΠΟΛΗΣ
ΧΟΡΗΓΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ

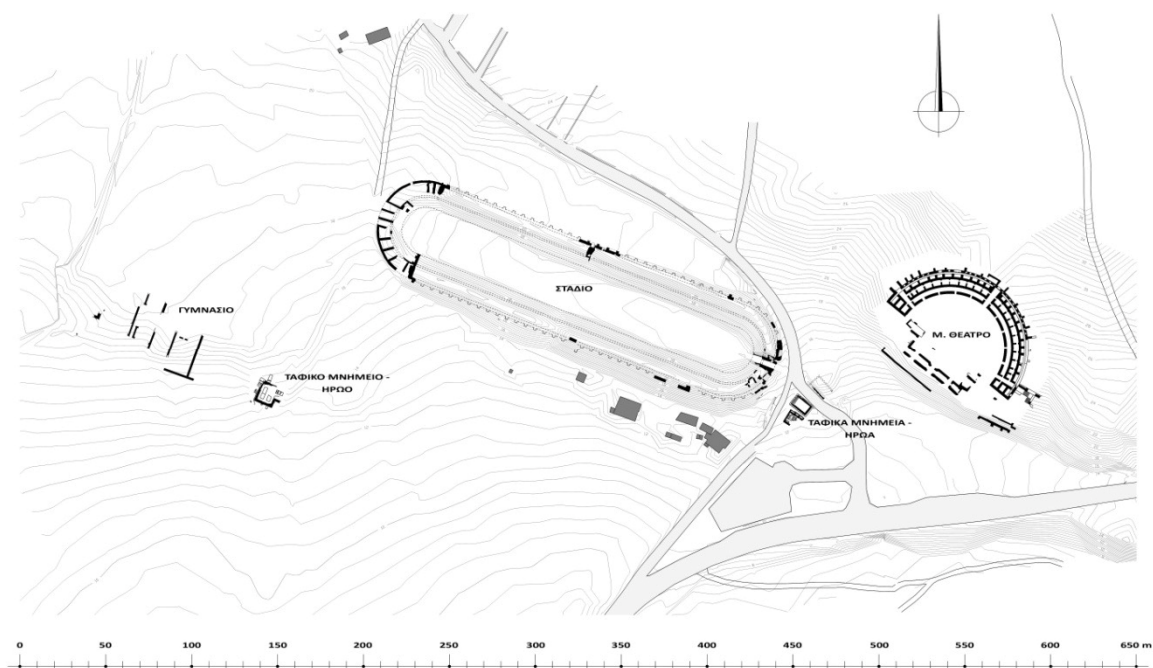
ΠΡΕΒΕΖΑ / ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2015

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- A. Εισαγωγικά /
- B. Περιγραφή μνημείου /
- Γ. Αξιολόγηση υφιστάμενης κατάστασης /
- Δ. Απαιτούμενες μελέτες /
- Ε. Προϋπολογισμός μελετών /
- ΣΤ. Ενδεικτική Βιβλιογραφία /

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Το Στάδιο της Νικόπολης βρίσκεται εκτός των τειχών της ρωμαϊκής αποικίας, κτισμένο βόρεια της πόλης στην περιοχή του «Προαστείου». Η περιοχή αυτή αποτελεί εκτεταμένη πολεοδομική ενότητα extramuros, η οποία φαίνεται πως ακολουθούσε την πολεοδομική οργάνωση της πόλης και χωριζόταν σε δύο επίπεδα. Το ανώτερο επίπεδο είχε το χαρακτήρα του ιερού, με το οικοδομικό συγκρότημα του Τροπαίου της ναυμαχίας του Ακτίου να δεσπόζει σε αυτό. Στο δεύτερο, χαμηλότερο επίπεδο συγκεντρώνονταν τα κοσμικά κτίρια (γυμνάσιο, στάδιο, θέατρο, θέρμες) που εξυπηρετούσαν τις αθλητικές δραστηριότητες των Ακτίων, αγώνων που ο Οκταβιανός Αύγουστος αναδιοργάνωσε και κατέστησε λαμπρότερους για να διαιωνίσει την ανάμνηση της νίκης του και να τιμήσει τον προστάτη θεό του Απόλλωνα.

Εικόνα 1. Τοπογραφικό ευρύτερης περιοχής Σταδίου Νικόπολης. Υφιστάμενη κατάσταση (Αρχείο Επιστημονικής Επιτροπής Νικόπολης).

Οι αγώνες των Ακτίων αρχικά ήταν ετήσιοι, τελούνταν στο ακρωτήριο του Ακτίου στην είσοδο του Αμβρακικού Κόλπου και συνδέονταν με το Ιερό του Ακτίου Απόλλωνα. Η ίδρυση του Ιερού χρονολογείται στα τέλη του 7ου αι. π.Χ. και αποδίδεται στο Ανακτόριο, αποικία των Κορινθίων, όμως δεν είναι γνωστό πότε ακριβώς ιδρύθηκαν τα πρώτα Άκτια. Μετά τη νίκη του Αυγούστου στο Άκτιο και την ίδρυση της Νικόπολης, τα νέα Άκτια οργανώνονται για πρώτη φορά πιθανότατα το 27 π.Χ. ως πεντετηρικοί αγώνες (δηλαδή αγώνες που διεξάγονται κάθε τέσσερα χρόνια), αποκτώντας παράλληλα το χαρακτήρα ισολύμπιων αγώνων. Στους αγώνες λάμβαναν μέρος παιδιά, έφηβοι και άντρες από ολόκληρη την αυτοκρατορία και οι ακτιονίκες στέφονταν με στεφάνια από νεροκάλαμο, απολαμβάνοντας τις τιμές των ολυμπιονικών. Τα νέα Άκτια περιλάμβαναν αγώνες γυμνικούς, φιλολογικούς και μουσικούς, ναυτικά αγωνίσματα και ιπποδρομίες. Η μεγάλη αίγλη που σύντομα απέκτησαν προσέλκυε αθλητές από όλη την αυτοκρατορία. Οι αγώνες συνέχισαν να τελούνται τουλάχιστον έως το 275 μ.Χ., με μια μικρή αναλαμπή αναβίωσης από τον Αυτοκράτορα Ιουλιανό. Η τελική κατάργηση τους φαίνεται πως επιβλήθηκε μετά το διάταγμα του Μ. Θεοδοσίου Α, όταν απαγορεύτηκαν όλοι οι αγώνες των εθνικών.

Το Στάδιο και τα περισσότερα οικοδομήματα του ιερού άλσους κατασκευάστηκαν με κοινό οικοδομικό πρόγραμμα, σύγχρονο της ίδρυσης της πόλης, γεγονός που αιτιολογεί τις μορφολογικές και κατασκευαστικές ομοιότητες μεταξύ τους. Η μακροαίωνα χρήση τους επιβεβαιώνεται από τις διάφορες μεταγενέστερες κατασκευαστικές φάσεις και επισκευαστικές επεμβάσεις, οι οποίες στο Στάδιο είναι εμφανείς.

Κατά την τελευταία εικοσαετία, στο Στάδιο της Νικόπολης εκτελέστηκαν εργασίες αποφιλώσεων, διερευνητικές ανασκαφικές τομές, τοπογραφικές και αρχιτεκτονικές αποτυπώσεις, ενώ στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ κατασκευάστηκε από την Επιτροπή Αποκατάστασης και Ανάδειξης Μνημείων Νικόπολης διαδρομή επισκεπτών στην ανατολική σφενδόνη του μνημείου και διαμορφώθηκε ο περιβάλλον χώρος του στο σημείο αυτό.

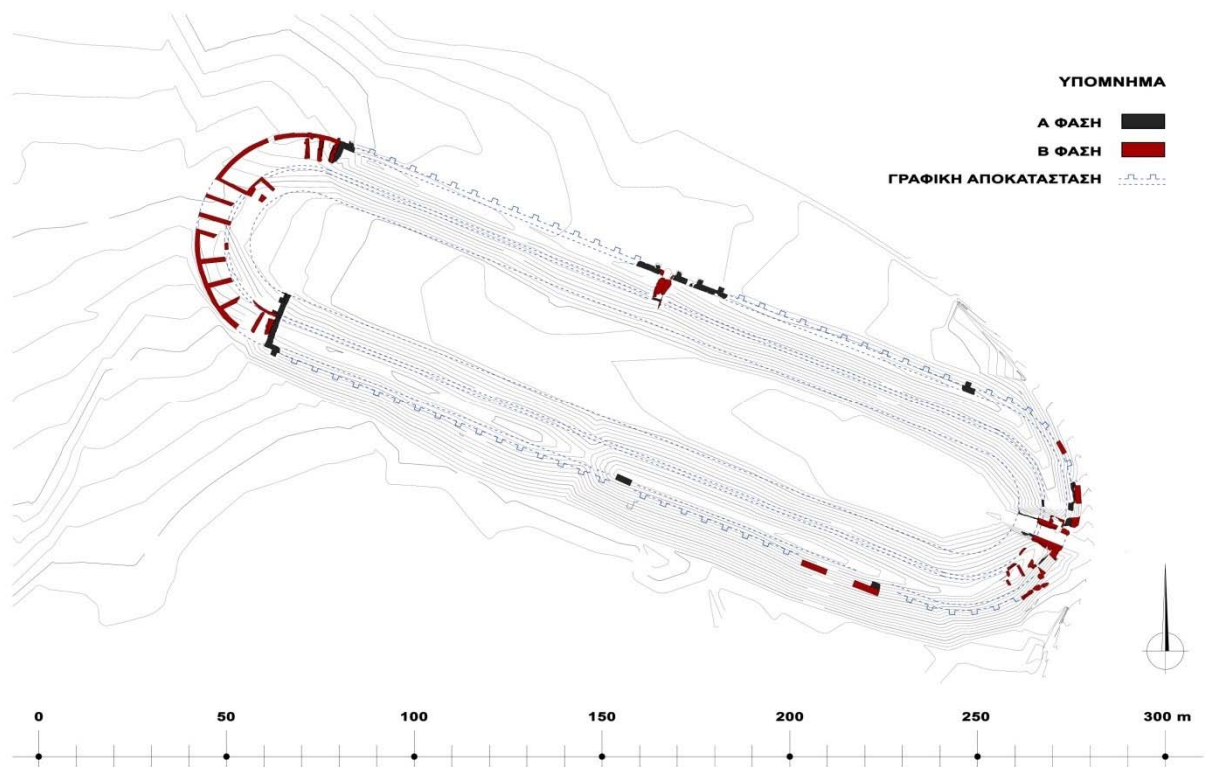

Εικόνα 2. Αεροφωτογραφία του Σταδίου από Νοτιοδυτικά. Διακρίνονται οι τοιχοποιίες της δυτικής σφενδόνης (Αρχείο Επιστημονικής Επιτροπής Νικόπολης).

Β. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΝΗΜΕΙΟΥ

Κτισμένο στο χώρο μεταξύ του Θεάτρου και του Γυμνασίου, το Στάδιο με την περίκλειστη μορφή του διατηρεί μεγάλο μέρος του όγκου του και διασώζει αρκετά στοιχεία από την αρχιτεκτονική μορφή του. Φαινομενικά πρόκειται για στάδιο-αμφιθέατρο, όμως η έρευνα των τελευταίων ετών τεκμηρίωσε την ύπαρξη δύο κύριων οικοδομικών φάσεων στο μνημείο, της αρχικής φάσης κατασκευής του και μιας μεγάλης οικοδομικής φάσης ανακαίνισης και αύξησης της χωρητικότητας του.

Το Στάδιο, με γενικές εξωτερικές διαστάσεις 249 x 60 μ. περίπου και προσανατολισμό κατά τον άξονα Α-Δ, εντάσσεται αρμονικά στο φυσικό ανάγλυφο της περιοχής. Η επιλογή της θέσης και του προσανατολισμού του έγινε κατά τέτοιον τρόπο ώστε η βόρεια μακρά πλευρά του να εφάπτεται του εξάρματος του εδάφους που παρατηρείται στις παρυφές του λόφου του Μιχαλιτσίου, μειώνοντας έτσι τις απαιτήσεις για εκτεταμένες υποδομές αντιστήριξης σε αυτό το τμήμα της κατασκευής. Τα πρηνή και οι υπόλοιπες πλευρές του μνημείου υποστηρίζονται από κτιστές υποδομές και ανθρωπογενείς επιχώσεις.

Εικόνα 3. Οι κύριες οικοδομικές του φάσεις του μνημείου (Ζάχος Κ., 2015-υπό εκτύπωση).

Το μνημείο κατά την πρώτη οικοδομική φάση είχε πεταλόσχημη κάτοψη, αποτελούμενο από τις δύο μακρές πλευρές, βόρεια και νότια, και την ανατολική σφενδόνη. Η ανέγερσή του εντάσσεται στο ενιαίο οικοδομικό πρόγραμμα του «Προαστείου» και η χρονολόγησή της πρέπει να τοποθετηθεί στα χρόνια μεταξύ 29-27 π.Χ., δηλαδή μετά την οριστική νίκη του Οκταβιανού και πριν την τέλεση των πρώτων νέων Ακτίων. Ο τύπος της κάτοψής του ακολουθεί τον κανόνα των σταδίων της ελληνικής αρχαιότητας και αυτό πιθανότατα υποδηλώνει τις προθέσεις του νέου ηγεμόνα για τον χαρακτήρα που επιθυμούσε να προσδώσει στους αγώνες της νέας εποχής. Οι περιμετρικοί αναλημματικοί τοίχοι – βόρειος, νότιος εξωτερικός τοίχος ανατολικής σφενδόνης και οι δύο κάθετοι στα δυτικά – έχουν πάχος περίπου 1,50 μ., είναι κατασκευασμένοι από λιθοδομή και ενισχύονται ανά τακτά διαστήματα (περίπου 6 μ.) από αντηρίδες πλάτους 1,50 μ. και εξέχουσες κατά 1,20-1,30 μ. περίπου. Στην ανατολική σφενδόνη της πρώτης οικοδομικής φάσης υπήρχε κρυπτή είσοδος στα πρότυπα των μεγάλων ελληνικών σταδίων, ενώ τα πρηνή σχηματίζονταν πάνω σε τεχνητές χωμάτινες επιχώσεις.

Κατά τη δεύτερη οικοδομική φάση το μνημείο αναμορφώνεται για να καλύψει πιθανότατα αυξημένες ανάγκες και απαιτήσεις. Κατασκευάζεται η δυτική σφενδόνη, ενισχύεται τοπικά η υπάρχουσα κατασκευή και λαμβάνεται ειδική μέριμνα για την διευκόλυνση της προσέλευσης και αποχώρησης των θεατών με την διάνοιξη εισόδων στο κέντρο των δύο μακρών πλευρών. Επίσης με την κατασκευή υψηλού ποδίου στο εσωτερικό του, αφενός επιτυγχάνεται η αύξηση του πλάτους του στίβου και αφετέρου καθίσταται δυνατή η διεξαγωγή μονομαχιών και θηριομαχιών, τουλάχιστον στο τμήμα της δυτικής σφενδόνης. Η δεύτερη οικοδομική φάση, που χρονολογείται από τον Κωνσταντίνο Ζάχο στο τέλος του 1ου αι. μ.Χ., είναι κατασκευασμένη από χυτές τοιχοποιίες επενδυμένες με οπτοπλινθοδομή. Η δυτική σφενδόνη διαθέτει επίσης θολωτές κατασκευές εκατέρωθεν κεντρικής, τριπλής μνημειακής κρυπτής εισόδου, για την εξασφάλιση της επιθυμητής κλίσης του κοίλου και την κάλυψη των απαιτούμενων αναγκών σε βοηθητικούς χώρους.

Εικόνα 4. Αεροφωτογραφία του Σταδίου στη συμβολή των τοιχοποιιών της δυτικής σφενδόνης με την πρόσοψη του πεταλόσχημου Σταδίου της πρώτης οικοδομικής φάσης (Αρχείο Επιστημονικής Επιτροπής Νικόπολης).

Σύμφωνα με τα έως σήμερα αρχαιολογικά δεδομένα, θεωρείται δεδομένο ότι τα πρηνή του σταδίου καλύπτονταν από επάλληλες σειρές ασβεστολιθικών εδωλίων τουλάχιστον στη δεύτερη φάση του, καθώς έχει υποστηριχθεί πως αρχικά ίσως τα πρηνή παρέμειναν χωμάτινα. Παρόλα αυτά, η σημασία του μνημειακού οικοδομήματος στη τέλεση των Ακτιακών αγώνων και τη ζωή της Νικόπολης ήταν διαχρονική, καθώς εκτός από τον σημαντικό ρόλο που διαδραμάτιζε κατά την διεξαγωγή των αγωνισμάτων, κάλυπτε μεγάλο μέρος των αναγκών του πληθυσμού της πόλης για θεάματα.

Εικόνα 5. Η Ανατολική κρυπτή είσοδος από νοτιοανατολικά (Αρχείο Επιστημονικής Επιτροπής Νικόπολης).

Γ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Εικόνα 6. Αεροφωτογραφία του Σταδίου από Νοτιοδυτικά. Διακρίνονται οι τοιχοποιίες της ανατολικής σφενδόνης (Αρχείο Επιστημονικής Επιτροπής Νικόπολης).

Το Στάδιο της Νικόπολης έπεσε θύμα συστηματικής λιθολόγησης ανά τους αιώνες, αποτελώντας μία διαχρονική, πλούσια σε οικοδομικό υλικό πηγή. Η λιθαρπαγή των ασβεστολιθικών λιθοπλίνθων και εδωλίων, σχεδόν στο σύνολό τους, επέδρασε με τον πιο βίαιο και επιβαρυντικό τρόπο στη συνοχή της κατασκευής, προκαλώντας καταρρεύσεις τοιχοποιιών και θόλων. Σε αυτό πρέπει να συνυπολογιστεί η χρήση διαφορετικών στατικών μοντέλων και συστημάτων δόμησης κατά μήκος της κατασκευής, εξαιτίας των δύο μεγάλων οικοδομικών φάσεων του μνημείου.

Ο φέρων οργανισμός του μνημείου λοιπόν, για τη μεν πρώτη φάση ακολουθεί το γνωστό μοντέλο των περιμετρικών και κάθετων αναλημματικών τοίχων που αντιστηρίζουν τις τεχνητές επιχώσεις (λειτουργία αναλημματικών τοίχων ελληνιστικών θεάτρων)· για τη δε δεύτερη το μοντέλο των θολωτών κατασκευών που δημιουργούν τεχνητό πρανές για την έδραση των εδωλίων.

Έτσι στην πρώτη περίπτωση, η γρήγορη ανέγερση του μνημείου και οι κατασκευαστικές λύσεις που επιλέχθηκαν για την οικοδόμησή του, επέδρασαν επιβαρυντικά σε βάθος χρόνου για την αντοχή της δομής του, με τις μεγάλες ωθήσεις των τεχνητών επιχώσεων στο νότιο τμήμα του μνημείου να οδηγούν στην κατάρρευση του περιμετρικού τοίχου στο τμήμα αυτό. Αντίστοιχα στη δεύτερη περίπτωση παρατηρούνται καταπτώσεις θόλων, ανώτερων τμημάτων της ανωδομής και διακοπή της συνοχής των τοιχοποιιών λόγω διαμπερών ρωγμών.

Τόσο τα εκτεταμένα φαινόμενα λιθολόγησης όσο και οι σημαντικές καταπτώσεις τμημάτων της ανωδομής, μακροσκοπικά δημιουργούν σύγχυση για το ακριβές μέγεθος και την κλίση των πρανών του. Αυτό σε συνδυασμό με τις έντονες επιχώσεις λόγω της συνεχούς εισόδου ομβρίων υδάτων στο εσωτερικό από δυσμάς αλλοιώνει το σχήμα του και προκαλεί γεωμετρική παραμόρφωση των αρχικών χαράξεων του.

Εικόνα 7. Τμήμα του βόρειου αναλημματικού τοίχου. Διακρίνονται το είδος τοιχοποιίας και η χαρακτηριστική αποσάθρωση των κονιαμάτων της Α' φάσης (Zachos – Pavlidis 2010).

Το μνημείο εφάπτεται στα νοτιοανατολικά όρια του σύγχρονου οικισμού της Νικόπολης. Αυτός είναι και ο κύριος λόγος της κατάτμησης των ιδιοκτησιών στη βόρεια πλευρά του σε μικρά οικόπεδα. Αν και όπως δείχνει η διανομή τα βόρεια οικόπεδα προορίζονταν για οικοδόμηση, δεν έχουν ανεγερθεί κτίσματα σε αυτά. Παρόλα αυτά η γειτνίαση του μνημείου με τον σύγχρονο οικισμό δημιουργεί μία σχέση αλληλεπίδρασης, η οποία πρέπει να ληφθεί υπόψη στη σύνταξη των προτάσεων διαμόρφωσης των προσβάσεων και του περιβάλλοντα χώρου του μνημείου.

Εικόνες 8 και 9. Στη περίπτωση των κατασκευών που χρονολογούνται στη Β' φάση παρατηρούνται καταπτώσεις θόλων (πάνω), ανώτερων τμημάτων της ανωδομής και διακοπή της συνοχής των τοιχοποιιών λόγω διαμπερών ρωγμών (Αρχείο Επιστημονικής Επιτροπής Νικόπολης).

Δ. ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ

Όπως σημειώθηκε πιο πάνω, το Στάδιο πλήττεται από έντονα φαινόμενα αποσάθρωσης των κονιαμάτων των τοιχοποιιών, κατάρρευσης τμημάτων τοιχοδομής, διακοπής της συνοχής σε τμήματα των τοιχοποιιών του και έντονης εισροής ομβρίων εντός του μνημείου. Για το λόγο αυτό το εγχείρημα αποκάλυψής του από τις διαχρονικές επιχώσεις και η αποκατάστασή του με στόχο την απόδοσή του στο κοινό πρέπει να υπακούει σε ένα γενικό σχέδιο επεμβάσεων και αποχρωματώσεων, ένα πλαίσιο δηλαδή το οποίο θα καθορίζει το στρατηγικό στόχο των επεμβάσεων και τη γενική μορφή τους σε συνδυασμό με την επίλυση επιμέρους σημαντικών προβλημάτων, όπως για παράδειγμα το ιδιοκτησιακό καθεστώς.

I. Τοπογραφική αποτύπωση και εκπόνηση κτηματογραφικών διαγραμμάτων Σταδίου Νικόπολης

Όσον αφορά το ιδιοκτησιακό καθεστώς, το Στάδιο ανήκει στο αρμόδιο Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, όμως πέριξ του μνημείου υφίστανται ιδιοκτησίες σε επαφή με τις εξωτερικές τοιχοποιίες του. Για το λόγο αυτό πρέπει αφενός να καθοριστούν τα ακριβή όρια των ιδιοκτησιών και να εκπονηθούν τα απαραίτητα για απαλλοτριώσεις κτηματογραφικά διαγράμματα, αφετέρου πρέπει να τοπογραφηθεί εκ νέου η υπάρχουσα κατάσταση του μνημείου με την υλοποίηση σταθερών σημείων στο χώρο.

II. Αρχιτεκτονική μελέτη συνολικής ανάδειξης και αποκατάστασης Σταδίου Νικόπολης

Η εκπόνηση αρχιτεκτονικής μελέτης που θα αποσκοπεί στην επίλυση των βασικών προβλημάτων παθολογίας, διαχείρισης και επισκεψιμότητας του μνημείου κρίνεται απολύτως απαραίτητη. Η αρχιτεκτονική μελέτη θα προσπαθήσει με επιστημονικό τρόπο να τεκμηριώσει τις απαιτούμενες εργασίες ώστε να εξασφαλιστεί η συντήρηση του μνημείου, η ανάσχεση της δράσης φθοροποιών παραγόντων και απόδοσή του στο κοινό.

Σε αυτήν θα περιλαμβάνονται:

- α) Συμπλήρωση των σχεδίων τεκμηρίωσης της υπάρχουσας κατάστασης (κάτοψη - τομές - όψεις) ή όπου απαιτείται η εκπόνηση νέων.
- β) Φωτογραφική τεκμηρίωση του μνημείου και δημιουργία οργανωμένου φωτογραφικού αρχείου που να το περιγράφει.
- γ) Εκπόνηση σχεδίων παθολογίας υπάρχουσας κατάστασης.
- δ) Πρόταση συνολικής ανάδειξης και αποκατάστασης του μνημείου, στα οποία θα περιγράφονται τα απαιτούμενα σημεία αποχρωματώσεων, επέμβασης συντήρησης τοιχοποιιών, σχεδιαγράμματα κίνησης επισκεπτών, χώρος και τρόπος τοποθέτησης αρχιτεκτονικών μελών, χώρος τοποθέτησης αρχαίου οικοδομικού υλικού κλπ.
- ε) Πρόταση για τις απαιτούμενες απαλλοτριώσεις περιμετρικά του Σταδίου.
- στ) Πρόταση για την οργάνωση του εργοταξίου.
- ζ) Αναλυτικός προϋπολογισμός για την υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου της μελέτης.

III. Γεωλογική Μελέτη και μελέτη για τη λήψη προσωρινών μέτρων διευθέτησης ομβρίων στο Στάδιο Νικόπολης

Από τους πιο επιβαρυντικούς παράγοντες που δρουν διαχρονικά στην περιοχή του σταδίου είναι η εισροή ομβρίων στο εσωτερικό του Σταδίου και οι γεωλογικές μετακινήσεις που παρατηρούνται στο λόφο του Μιχαλιτσίου. Για αυτό θεωρείται σκόπιμο να εκπονηθεί γεωλογική μελέτη στην περίμετρο και το εσωτερικό του μνημείου ώστε να διαπιστωθούν πιθανοί κίνδυνοι

μετακινήσεως ή ερπυσμού του εδάφους, καθώς και η επέκταση της μελέτης σε προτάσεις που αφορούν σε προσωρινά μέτρα για την αποφυγή προβλημάτων εισχώρησης ομβρίων υδάτων στο εσωτερικό του μνημείου (κονίστρα) είτε από τον δρόμο στα δυτικά του είτε από τα πρηνή του ίδιου του μνημείου, τα οποία μπορεί να βλάψουν τοιχοποιίες, αναλήμματα κλπ. Επιπλέον το φυσικό αντικείμενο της μελέτης θα αποσκοπεί στην απρόσκοπτη λειτουργία του εργοταξίου κατά τη διάρκεια υλοποίησης της μελέτης.

Με το πέρας της υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου της αρχιτεκτονικής μελέτης θα απαιτηθεί οριστική μελέτη αποστράγγισης υδάτων από το μνημείο. Τότε κρίνεται πως θα είναι εφικτό και αναγκαίο να προταθούν μόνιμα μέτρα προστασίας του μνημείου από τα όμβρια, όταν και θα είναι γνωστές οι αρχαίες υποδομές αποστράγγισης, οι αρχαίες θεμελιώσεις και το αρχικό επίπεδο του εδάφους.

IV. Ανάλυση αρχαίων λίθων και κονιαμάτων και πρόταση συμβατών υλικών και κονιαμάτων επέμβασης

Στη μελέτη αυτή θα αναλυθούν οι συνθέσεις των αρχαίων κονιαμάτων που χρησιμοποιήθηκαν στην κατασκευή του μνημείου και θα προταθούν συνθέσεις για νέα συμβατά κονιάματα επέμβασης. Επιπλέον, θα ταυτιστούν τα είδη λίθου από τα οποία είναι κατασκευασμένα τα αρχιτεκτονικά μέλη του μνημείου που χρήζουν συγκολλήσεων και θα προταθούν συνθέσεις για συμβατά κονιάματα συγκόλλησης.

E. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ

Προϋπολογισμός μελετών (συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. 23%):

- Τοπογραφική αποτύπωση και εκπόνηση κτηματογραφικών διαγραμμάτων Σταδίου Νικόπολης.....15.000,00 €
- Αρχιτεκτονική μελέτη συνολικής ανάδειξης και αποκατάστασης Σταδίου Νικόπολης.....30.000,00 €
- Γεωλογική μελέτη και μελέτη για τη λήψη προσωρινών μέτρων διευθέτησης ομβρίων στο Στάδιο Νικόπολης.....7.000,00 €
- Ανάλυση αρχαίων λίθων και κονιαμάτων και πρόταση συμβατών υλικών και κονιαμάτων επέμβασης.....3.000,00 €
- ΣΥΝΟΛΟ.....55.000,00 €**

(Το κόστος υλοποίησης του προβλεπόμενου φυσικού αντικείμενου των μελετών θα εκτιμηθεί με την ολοκλήρωση των αντίστοιχων μελετών)

Πρέβεζα, Ιανουάριος 2015

Σύνταξη: Λεωνίδας Λεοντάρης, αρχιτέκτων μηχανικός MSc

Ευάγγελος Παυλίδης, αρχαιολόγος Π.Ε.

Συνεργασία: Ανθή Αγγέλη, Προϊσταμένη Εφορείας Αρχαιοτήτων Πρέβεζας

ΣΤ. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ζάχος, Κ., 1994, Αρχαιολογικές έρευνες στο Γυμνάσιο της Ακτίας Νικοπόλεως, στο ΦΗΓΟΣ για τον καθηγητή Σ. Δάκαρη, Ιωάννινα, 443-457.

Zachos, K., 2001, Excavations at the Actian Tropaeum at Nicopolis. ApreliminaryReport, in Isager 2001 (ed.) 29-41.

Ζάχος, Κ., 2007 (επιμ.), Νικόπολης Β' - Πρακτικά του Δευτέρου Διεθνούς Συμποσίου για τη Νικόπολη (11-15 Σεπτεμβρίου 2002), Ίδρυμα Ακτία Νικόπολις, Πρέβεζα.

Ζάχος, Κ., 2008, ΑΚΤΙΑ. Αθλητικοί αγώνες των αυτοκρατορικών χρόνων στη Νικόπολη της Ηπείρου, Σειρά Μνημεία Νικόπολης 3, Αθήνα.

Ζάχος, Κ., –Καλλάκης, Δ., – Καπλά, Χ., –Κύρκου, Θ., 2008, ΝΙΚΟΠΟΛΗ: Αποκαλύπτοντας την πόλη της νίκης του Ακτίου, Επιστημονική Επιτροπή Νικόπολης, Αθήνα.

Zachos K. & Pavlidis E., 2010, Die frühen Bauten von Nikopolis. Bemerkungen zu den Bauphasen und Techniken der Kaiserzeit, in Asskamp R. & Tobias E. (Hrsg.) IMPERIUM-Varus und seine Zeit. Beiträge zum internationalen Kolloquium des LWL- Römermuseums am 28. Und 29. April in Münster, Aschendorff Verlag, 135-152

Zachos K., The Stadium of Actian Nicopolis: Observations on dating and architectural evolution, Athens 2015, υπό εκτύπωση.

ΠΡΟΣ :ΔΙΑΖΩΜΑ

ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΗ Σ.Ε.Μ-Η ΕΠΕ

Τεχνικό Γραφείο Μελετών Η/Μ Εγκαταστάσεων

Υπ' όψιν: κου Στ. Μπένου

ΘΕΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΜΕΣΣΗΝΗ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ – ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Μετά την επι τόπου επίσκεψή μας και την σχετική διερεύνηση του θέματος, έχουμε να προτείνουμε τα ακόλουθα, στον τομέα των Ηλεκτρολογικών Εγκαταστάσεων που κατά τη γνώμη μας απαιτούνται για την εύρυθμη λειτουργία του Αρχαιολογικού χώρου της Αρχαίας Μεσσήνης.

1. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

1.1. Απαιτείται να γίνει Ηλεκτροφωτισμός των μνημείων που ήδη αναστηλώθηκαν ή/και συνεχίζεται η αναστήλωσή τους καθώς και ο συστηματικός φωτισμός οδών γύρω από αυτά.

Σχόλιο : Ο φωτισμός των μνημείων είναι αναγκαίος αφ' ενός μεν για τον έλεγχο και την ασφάλειά τους αφ' εταίρου για την διενέργεια εκδηλώσεων και την ασφαλή προσέλευση-αποχώρηση των νυκτερινών επισκεπτών και του προσωπικού.

1.2. Απαιτείται επαρκής ηλεκτρική τροφοδοσία για τις ανάγκες των εκδηλώσεων.

Σχόλιο : Η ηλεκτρική τροφοδοσία θα καλύπτει το επίπεδο των «τυπικών» εκδηλώσεων. Σε περίπτωση υψηλών απαιτήσεων σε ηλεκτρική ενέργεια, αυτές θα πρέπει να καλύπτονται από «κινητές» μονάδες.

1.3. Απαιτείται συνολική «τακτοποίηση» των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων διανομής ηλεκτρικού ρεύματος σε όλο τον Αρχαιολογικό χώρο ώστε να καλύψει τόσο τις τρέχουσες όσο και τις μελλοντικές (στο βαθμό του εφικτού) ανάγκες του.

1.4. Απαιτείται η εγκατάσταση κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης για την επιτήρηση του χώρου και μεγαφωνικού συστήματος αγγελιών.

1.5. Απαιτείται κατάλληλος σχεδιασμός για την υλοποίηση του Έργου σε Φάσεις ανάλογα με τις επιθυμίες και τις δυνατότητες του Κυρίου του Έργου.

Σχόλιο : Θα χρειαστεί να γίνει ο προσδιορισμός των φάσεων από κοινού με τον Κύριο του Έργου, ώστε να επιλεγούν εφικτές κατασκευαστικά ενότητες και ομάδες υποέργων υλοποίησης, έχοντας υπόψη το σύνολο του Έργου.

2. ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ - ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

2.1 Με τον φωτισμό των μνημείων και των οδεύσεων θα πρέπει να εξασφαλιστούν τα εξής:

2.1.1 Να εξυπηρετεί την ανάγκη φύλαξης των μνημείων.

2.1.2 Να είναι ελαχιστοποιημένη η αισθητική ή/και η περιβαλλοντική όχληση από την παρουσία των φωτιστικών (πυλώνες, pilars, φωτιστικά κλπ).

2.1.3 Να υπάρχει επαρκής και σωστός φωτισμός κατά τη διάρκεια εκδηλώσεων, όπου θα μπορεί να γίνεται η σταδιακή γραμμικά μείωση ή αύξηση της φωτεινής έντασης (dimming) ανάλογα με τις απαιτήσεις της εκδήλωσης.

2.1.4 Σε όλες τις ήδη διαμορφωμένες οδεύσεις θα πρέπει να εξασφαλιστεί ο επαρκής φωτισμός και επιτήρηση.

2.1.5 Να μην είναι ενεργοβόρος.

2.1.6 Να έχει αξιόπιστη υποστήριξη αυτοδιάγνωσης βλαβών και τηλε-ελέγχου καθώς και τηλε-χειρισμού.

2.1 Με την συνολική «τακτοποίηση» των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων στόχος είναι:

2.2.1 Η ασφάλεια του προσωπικού και των επισκεπτών.

2.2.2 Η συστηματική και ασφαλής υπογειοποιημένη διαδρομή των καλωδιώσεων σε τρόπο ώστε να μην θίγουν ή επηρεάζουν τα μνημεία με καθορισμένες οδεύσεις που θα καλύπτουν τις σημερινές και τις προβλέψεις μελλοντικών αναγκών του Αρχαιολογικού χώρου.

2.2.3 Η επαρκής διανομή ηλεκτρικής ισχύος πέραν του φωτισμού για τις ανάγκες εκδηλώσεων.

2.2.4 Η δυνατότητα τροφοδοσίας και νέων «θεματικών ενοτήτων» που δεν έχουν ακόμη βγει στην επιφάνεια

2.2.5 Η οργάνωση όλου του δικτύου για την ενοποίηση όλων των ηλεκτρικών παροχών σε συνδέσεις μέσης τάσης.

2.2.6 Η εξασφάλιση χαμηλού συντελεστή (cosφ) αέργου ισχύος από τις καταναλώσεις ώστε να γίνεται εξοικονόμηση ενέργειας.

2.2.7 Η εξασφάλιση τηλε-επιτήρησης και τηλε-ελέγχου όλου του δικτύου για λόγους βέλτιστης ενεργειακά απόδοσης και χειρισμού όλης της εγκατάστασης

3 ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ

Για να επιτευχθούν τα παραπάνω θα πρέπει να γίνουν οι ακόλουθες μελέτες :

11. Σχεδιασμός του συστήματος φωτισμού με φωτομετρική μελέτη ενός εκάστου των μνημείων.
12. Επιλογή τύπου και μορφής φωτιστικών σωμάτων και κατάλληλων λαμπτήρων.
13. Υπολογισμός ηλεκτρικών φορτίων τοπικών πινάκων διανομής.
14. Σχεδιασμός (για κάθε μνημείο) του δικτύου τοπικής διανομής ηλεκτρικής ισχύος και υπολογισμός κατάλληλης διατομής καλωδίων και αντίστοιχων ασφαλιστικών διατάξεων (ασφάλειες, αυτομετασχηματιστές, ρελέ διαρροής, γειώσεις, αντικεραυνικά κλπ.).
15. Σχεδιασμός και υπολογισμός του Γενικού Δικτύου Τροφοδοσίας των τοπικών πινάκων διανομής ηλεκτρικής ισχύος με δυνατότητα υλοποίησης κατά φάσεις.
16. Σχεδιασμός – υπολογισμός Υποσταθμού (ή Υποσταθμών) Μέσης Τάσης με άφιξη – μέτρηση της Μέσης Τάσης, μετασχηματιστές ισχύος, πεδία διανομής Χαμηλής Τάσης, πρόβλεψη εφεδρικής παροχής, πυκνωτές διόρθωσης αέργου ισχύος.
17. Σχεδιασμός Κεντρικού Συστήματος Ηλεκτρονικής επιτήρησης και χειρισμού της εγκατάστασης.
18. Σχεδιασμός Κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης
19. Σχεδιασμός Μεγαφωνικού συστήματος
20. Σύνταξη Τευχών Δημοπράτησης (Οικονομικά Τεύχη κλπ).

3. ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ του ΕΡΓΟΥ

Παρ'όλον ότι είναι πρόωρο το θέμα, (χωρίς προμελέτη), θα επιχειρήσουμε να κάνουμε μια πρώτη προσέγγιση, από ανάλογη εμπειρία.

Η τάξη μεγέθους του κόστους κατασκευής του Έργου που περιγράφεται παραπάνω εκτιμάται στο ποσό του 1.000.000 €.

Με εκτίμηση

Μίνως Μαΐστρος

Επισυναπτόμενο 7^ο :
Οικονομικός και Διαχειριστικός Απολογισμός